

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema uprava »Domoljub«. — Telefon 29-92.

Zaščita, zadruga in kmetje

Poleg besede »krizac« slišimo danes prav pogosto tudi besede »zaščiten, zaščita, pod zaščito«. Eni izgovarjajo te besede z nekakim zadovoljstvom in veselim upanjem, drugi pa z lezo in bridkim razočaranjem. Prvi upajo, da ne bo treba nikdar vrniti dolgov, drugi pa se bojijo, da bodo izgubili vse prihranke, da ne bodo mogli nikdar več dvigniti svojih vlog, ki so jih zaupali hranilnici. »Vsi smo na istem, tisti, ki smo hranili, in tisti, ki so delali dolgove,« tarna varčen gospodar.

Pa se možjo prvi in drugi.

Dolgove bo treba vrniti.

Vsako upanje, da so dolgovni brisani vsem tistim, ki so zaščiteni, je prazno in za marsikateriga dolžnika, ki bi danes še kolikortoliko vsaj deloma lahko vrnil svoj dolg, utegne postati usodopolno, ker bo morda moral odplačati svoj dolg v zanj še bolj neugodnih razmerah, kakor so danes.

Neutemeljen je pa na drugi strani strah vlagatelj, da ne bodo nikdar več videli svojega denarja, svojih težko prisluženih prihrankov, svoje dote itd. Gotovo je, da

bodo vsi vlagatelji dobili svoje vloge izplačane,

ne sicer povečane in narastle s takimi obrestmi, kakor so pričakovali; svoj denar pa bodo gotovo dobili in še nekaj obresti povrh. Dosedaj so se vloge obrestovale po pet do sedem odstotkov, od sedaj naprej bodo obresti za te vloge po dva do štiri odstotke.

Poudarjam, da so v tem članku mišljeni le kmetiči vlagatelji in dolžniki naših podeželskih hranilnic in posojilnic.

Dobro se moramo zavedati, da postave, ki sedaj urejajo ta vprašanja, ne dajejo dolžniku prav nobenega upanja, da ne bo treba vrniti dolgov; to upanje ima svoje korenine v pobožni želji nekaterih dolžnikov, da bi se tako zgodilo, v postavah pa ni mogoče otipati kake take namere. In če zakoni ne predvidevajo brisanja dolgov pri dolžnikih, se tudi vlagateljem ni treba bati za svoje vloge. Denarni zavodi so denar vlagatelj posodili svojim članom, ki vsi jamčijo s celim svojim premoženjem, da hranilnici zaupane vloge ne bodo izgubljene. Mogoče hranilnica in posojilnica od enega ali drugega dolžnika ne bo mogla ničesar izterjati, ima pa za to svojo rezervno, iz katere bo pokrila tako izgubo, na drugi strani pa neomejeno jamstvo vseh članov, ki so dolžni pokriti izgubo, če bi ne zadostoval rezervni sklad. Vlagatelji bodo torej dobili svoje vloge izplačane.

Kaj določajo najnovejše postave?

1. Uredba o zaščiti kmeta pravi, da od kmeta-dolžnika ne moreš iztirjati naenkrat vse-

ga dolga; kmet-dolžnik je proti svojemu upniku, naj si bo to kaka oseba ali pa posojilnica, zavarovan ali zaščiten, da ga ne more sedaj tožiti ali pa rubiti. Vendar pa ostane kmet dolžan še naprej in bo moral svoj dolg vrniti v 12 letih, vsako leto nekaj, prvo leto samo šest od sto, potem vsako leto več in dvanaesto leto skoraj devetnajst od sto.

2. Ker bo od sedaj naprej kmet le počasni, v letnih obrokih vračal posojilnici svoj dolg, bo tudi posojilnica polagoma, v obrokih izplačevala vloge onim, ki so ji denar zaupali. To pravico ji daje uredba o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov. Vloge bo hranilnica morala vrniti, samo čas za vračilo je odložen in način vračanja je drugačen, kakršnega smo bili do sedaj navajeni.

Hranilnica mora sedaj napraviti načrt, kako in koliko bo od dolžnikov iztirjala in koliko bo vlagateljem izplačala. Ko ministrstvo ta načrt odobri, je hranilnica dolžna se tega načrta tudi držati. Če bo mogla hranilnica od dolžnikov iztirjati toliko, kolikor ji dovoljuje zakon, to je prvo leto 6%, bi približno toliko ali nekoliko manj — ker mora plačati davke in kriti režijo — izplačala tudi vlagateljem.

3. Zakon znižuje obrestno mero za posojila; samoposebi umljivo, da mora tudi hranilnica znižati obrestno mero za vloge.

Posledice.

To so bistvene določbe zakonov o zaščiti kmetov, denarnih zavodov in upnikov. Kmet je zaščiten pred svojo upnico, hranilnico in posojilnico, ta pa pred svojimi vlagatelji.

Vse je takorekoč zamrznjeno; pod ledom in snegom pa je še življenje in sicer živijo pod ledom še dolgovni in vloge. Dolgovni niso poginili in vloge tudi niso umrle. V jeseni, do 15. novembra 1934 bo treba plačati prvi obrok,

6% od dolga, in v teku leta bo morala tudi hranilnica izplačati nekaj odstotkov od vloge. Čim več bodo dolžniki vplačali na račun dolgov, tem več bodo tudi vlagatelji dobili.

Hudo je danes za kmeta, še huje je za kmeta-dolžnika; najhuje je pa to, ker smo delali dolge v boljših časih in jih moramo vračati v slabih. Nejevoljen je pa tudi vlagatelj, ki je v dobrih časih zbiral in hranil za slabe čase, sedaj pa ne more s svojimi prihranki razpolagati po lastni volji. Težko stališče ima hranilnica in posojilnica, ki mora posredovati med dolžniki in vlagatelji. Edino, kar moremo v tej zmedii svetovati, je tole:

Dolžniki naj se zavedajo, da dolgovni ne bodo črtani, da bo treba do 15. novembra 1934 vrniti prvi obrok na račun dolga in da ima posojilnica pravico po 15. novembru prvi obrok iztirjati. Vlagatelji pa naj bodo potolaženi, da so njihove vloge varne in naj brez nujne potrebe ne dvigajo sedaj svojih vlog. Na ta način bodo naše hranilnice in posojilnice prebile to krizo; če bodo dolžniki nemarni in vlagatelji brezobzirni, bodo uničili zadrugo in mnogi tudi sebe.

Med vojno in prva leta po vojni smo imeli stanovanjsko zaščito. Gospodarji niso imeli pri svojih hišah dosti besede, mnogi najemniki so to priliko izrabljali in so gospodarjem nagajali, kjerkoli so mogli; niso plačevali najemnine, kvarili so gospodarjevo imetje itd. Težko je bilo za gospodarja, pa zato hiše še ni podri. Zaščita je minila, zanikarne najemnike je vrigel na cesto, poštene najemnike je pa obdržal.

Ta reč se utegne ponoviti. Zanikarni dolžniki bodo zgubili zaščito, poštene pa bodo imeli v posojilnici svojo zaščitnico tudi v bodočnost. Pametni vlagatelji bodo obdržali in z obrestmi pomnožili svoje vloge, nestrpni in neuvidevni pa bodo z malenkostnimi dvigi, s katerimi si sedaj itak ne morejo bogve kaj pomagati, počasi izčrpali svoje vloge in ko bo minila zaščita, bodo tudi sami — suhi!

Se enkrat: rešujemo se sami!

Danes teden smo zapisali: »Skraini čas je, da se zavemo, kakšna dobrina so za nas vse naše domače hranilnice, naše rajfajznovke in da se tudi zavemo svojih dolžnosti napram njim. Mi še vse premalo čutimo, da so one naša skupna last, nekaka naša skupna gospodarska pljuča in gorje, če bomo pustili, da ugasnejo. Zato mora naš denar brezpogojno nazaj vanje in samo vanje, kajti samo one nas bodo potem lahko tudi reševale v uri potrebe in nesreče. Če v svoji brezvestni samogoltnosti ali omejeni kratkovidnosti tega ne bomo uvideli, potem si pripisimo tudi sami posledice.«

Do teh trezno premišljenih in iskreno povedanih besed so nas nujno privedla nekatera opazovanja našega denarnega trga. Naša na-

rodna banka izdaja namreč mesečna poročila o stanju in gibanju denarnega trga in iz teh poročil posnemamo, da so vloge v naših denarnih zavodih zadnja tri leta padale, oziroma naraščale (v milijonih dinarjev) takole:

1.	2.	3.	4.	5.
1931	950	4.584	6.636	12.170
1932	1.194	3.578	5.454	10.226
1933	1.435	3.254	4.973	9.662
febr. 1934	1.552	3.221	5.138	9.911

Številke pomenijo: 1. Leto; 2. Poštna hranilnica in Drž. hipotekarna banka; 3. 20 največjih zasebnih bank; 4. ostali denarni zavodi; 5. skupaj.

To so podatki za vso državo, le žal, da jih

RAZGLED PO SVETU

Francoski katoličani

Ko v Franciji še vedno burno razpravljajo o raznih sleparijah in goljufijah, ki so jih zagrešili vodilni framasoni, naj navedemo še nekaj stvari v dober zgled. Več kot polovica dijaštva na francoskih visokih šolah živi lepo krščansko življenje, sprejema sv. zakramente in pobija med zapeljanim ljudstvom protiversko agitacijo svobodnih zidarjev. — Zanimivo je tudi to, da ima katoliška vera vnete zaščitnike v visokih vojaških krogih. Viceadmiral Merveilleux du Vignaux, ki je bil glavni poveljnik francoske mornarice od l. 1919 do

1927, ta imenitni gospod je v mestu Plain Saint-Denis pripravil otroke na prvo sv. obhajilo. Kako so ga otročiči zvesto poslušali. Pa ne samo učil je, na dan prvega sv. tega obhajila jih je tudi vse bogato obdaroval. V Franciji je bilo med svetovno vojno v be-
jih, porušeni več tisoč cerkva. Verni Fran-
cozi se niso ustrašili ogromnih žrtv: na novo
so sezidali 2626 večjih in manjših božjih kra-
mov v vrednosti 612 milijonov frankov. —
5250 oseb je v 75 letih čudežno dobilo zup-
zdravje v Lurdu.

nimamo tudi za Slovenijo samo. In kaj vi-
dimo iz njih? Predvsem, da so v dobrih dveh
letih padle vloge v vseh naših denarnih za-
vodih za dve in eno četrtno milijarde. Z dru-
gimi besedami: denarni zavodi so izgubili pri-
bližno eno šestino vseh vlog, je to nekako ona
vsota, ki je ležala v blagajnah denarnih zavo-
dov, da so z njo plačevali normalne dvige in
dovoljevali nove kredite. To vsoto so vlagat-
elji sedaj iz enih ali drugih vzrokov dvignili
in ker so ostale vloge naložene po veliki ve-
čini kot posojila kmetom, trgovecem, industrij-
cem in obrtnikom, kjer jih v sedanji težki
krizi ni mogoče takoj iztirjati, če nečemo, da
vse propade, nam bo tudi jasno, zakaj so bla-
gajne naših hranilnic prazne in zakaj vlagat-
elji ne morejo priti do svojega denarja, po-
trebni pa ne do novih kreditov.

Ti podatki narodne banke nam pa kažejo
še nekaj drugega. Vloge zasebnih denarnih
zavodov so padle še precej več, nego vse vloge
skupno. Razen zasebnih denarnih zavodov
(hranilnic in bank) imamo namreč še državne
denarne zavode, to je zlasti poštno hranilnico
in Državno hipotekarno banko. Ker so se v teh
dveh zavodih zadnji dve leti vloge celo pove-
čale za več kot 600 milijonov, so morale za
toliko bolj pasti vloge v zasebnih zavodih. In
res vidimo, da so zasebni zavodi izgubili celih
2861 milijonov vlog, to je skoraj tri milijarde,
ali skoraj eno četrtno vseh vlog. Če imamo
to pred očmi, potem nam bo težak položaj na-
ših hranilnic še jasnejši. Izplačale so vlagatel-
jem prav vse svoj razpoložljivi denar, izpla-
čale vse, kar so upniki vrnili in njih blagajne
so popolnoma prazne. O novih kreditih ne
more biti govora in če bi hotele zadovoljiti
vsaj del tistih, ki hočejo dvigati v njih še
naprej svoje vloge, bi morale pač pogrniti na
boba vse tiste kmete in obrtnike, katerim so
one denar posodile in ki ga sedaj ne morejo
tako in vsega vrniti. Da jih vlagatelji do tega
nečloveškega in nekrščanskega koraka ne mo-
rejo prisiliti, so storile naše hranilnice pač
edini možen in pravilen korak s tem, da so se
zatekle pod zaščito znanega »paragrafa 5«.

Nobenega dvoma pa ni, da nas to stanje
gospodarsko ubija. Zakaj? Kar pogledamo,
kako je bilo pri nas doslej! Kmet je prodal
les, živino ali jesenske pridelke. Imel je večjo
vsoto denarja in vložil ga je v domačo hranil-
nico. Sosed je pogorel, ali doma kaj prezidal,
ali izplačal svoje brate in sestre. Potreboval
je večjo vsoto, ki jo je brez nadaljnjega dobil
tudi v domači hranilnici. Tako je šlo gospo-
darsko življenje in izmenjavanje pri nas že
nekaj desetletij mirno in v največjo korist
vsega ljudstva. Za kredite bank ali državnih
denarnih zavodov se naš mali podeželski obrt-
nik in kmet nista potegovala, ker je njih do-
bava združena s prevelikimi sitnostmi in tudi
za naprej ni nobenih izgledov, da bi imele
banke in državni denarni zavodi za kmetiča
in malega obrtnika sploh kak neposreden po-
men. Ako mu ne bo mogla pomagati domača
hranilnica, bo pač trpel ali se bo moral pa
začeti zopet zatekati k bogatejšim sovaščanom,
kakor pred pol stoletjem, in ki so ga navadno
neusmiljeno odirali ter prej ali slej pogrnili
na bobna.

Kaj nas to uči? Da imajo v razmerah, ka-
kršne so pri nas, za kmeta in obrtnika resni-
čen neposreden pomen le mali domači de-
narni zavodi, rajfajzovke, vse drugo je zanje
skoraj brez vrednosti. Ali bomo iz tega de-
janskega stanja znali in hoteli potegniti tudi
očividni in prepotrebni nauk? Ali se bomo
hotel rešiti sami? Ali bomo res še nadalje

KATOLIŠKA CERKEV

s Zgodovina se ponavlja. Bivši državni
predsednik mehiške države, Calles, ki je kot
nekdanji Neron preganjal Cerkev, njene ver-
nike in zlasti jezuite, je nedavno zelo hudo
obolel. Napadla ga je nalezljiva gobavost in
zapustili so ga ne samo brezbožni prijatelji,
ampak tudi sorodniki. Od vseh zapuščen je
iskal in tudi našel zavetišče v jezuitski bolniš-
nici. Katoliški redovniki so dejansko poka-
zali, kako znajo ljubiti bivšega smrtnega so-
vražnika.

AVSTRIJA

s Nova ustava sprejeta. Te dni se je sestal
avstrijski parlament k seji in z vsemi glasovi
krščanskih socialistov, hajnverovcev in Land-
bunda ter proti glasovom Vsenemcev sprejel
novi stanovski ustavo. Po novi ustavi so zelo
razširjene pravice predsednika države in vla-
de, ki sme v obliki naredb izdajati tudi za-
kone. Parlament nima več pravice izreči vlad-
i nezaupnico. V političnih zadevah izreka
svoja mnenje od zveznega predsednika ime-
novani državni svet, v kulturnih in gospo-
darskih pa posebni sveti, v katere volijo svoje
zastopnike deloma razne organizacije, deloma
pa jih imenuje vlada. Po novi ustavi ni Av-
strija več označena za republiko. Ohranjena
je tudi po novi ustavi avtonomija dežel, za-
jamčeno je svobodno neovirano delovanje ka-
toliške vere, ki je priznana za državno in za-
jamčena je v vsakem pogledu uspešna katoli-
ška vzgoja katoliške mladine.

sami žagali vejo, na kateri sedimo in zažigali
lastno streho nad glavo? Kar znosimo iz naših
domačih hranilnic še tiste dinarje, ki jih
imamo v njih in ne vložimo vanje ničesar več,
pa bomo videli, kako si bomo čez nekaj let
rivali lase in kako nas bodo naši otroci po
pravici kleli.

Najgrša, obenem pa tudi najškodljivejša
človeška lastnost je sebična samogoltnost. Če
imamo danes nekaj dinarjev na strani, jih v
svoji sebičnosti ne zaupamo domači hranil-
nici, zato si pripišemo sami, če nas ta jutri, ko
bomo denar potrebovali, tudi ne bo mogla
iz vleči iz blata ter nas rešiti. Tedaj bomo pa
videli, kje in s kakšnim uspehom bomo trkali
za pomoč. Pametnemu človeku smo povedali
vse. — E.

s Iz slovenskega Korotana. Koroška de-
želna vlada javlja, da bo tudi letos spreje-
mala drva namesto denarja za davčne za-
ostanke. Potrebuje c. 3000 kub. m buha-
vih in 1300 kub. m borovih drv. — Koroška
ima zastankov na davkih in dokladah 4 mil-
ijone šilingov in še drugih terjatev za 1 mil-
ijon. — Sedež rožeške dekanije je postal šed
Jakob v Rožu. Te dni je bil dekanijski upr-
avitelj g. župnik Franc Šenk imenovan za de-
kana. Čestitamo! — Celovec šteje po zadnji
štetju 30.654 prebivalcev, od teh 1040 ino-
cevc. Slovencev, katerih cenijo na 300, poro-
čilo ne navaja. — V Vetrinju je 25. aprila
padal ob močnem južnem viharju rumen dež,
bil je menda pomešan s prahom afriške po-
ščave. — V Beljaku so doživeli ono sodo-
sledačo zanimivost: Gostilničarka Košir in
neki brivski mojster sta neustrašeno igrali
karte v kletki v mestu se nahajajočega cirka-
sa, v kateri je bil zaprt pravi živi lev.

POLJSKA

s Precej ponosno je sprejela te dni Pol-
ska francoskega zunanjega ministra. Hotela
je pokazati, da je velesila s skoro 40 milijoni
prebivalstva, torej država, ki je s Francijo po-
vsem enakopravna ter pripravljena se z njo
pogajati tako kakor vsaka druga sila. Zato
zahteva, da se brez nje ne sme obravnavati
nobeno vprašanje več, najmanj pa vprašanje
razorožitve. Nikomur hlapci, tako je prav.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Krasen razmah je doživelo v novi češko-
slovaški republiki katoliško društveno življe-
nje. Navedemo naj najprej »Združenje katoli-
ške mladine« in »Omladinac« na Moravskem in Slovaškem. Srednješolci in vi-
sokošolci so organizirani v »Zvezi katoliškega
dijaštva«. Po vojni je nastalo društvo »Zdru-
ženje katoliških žen in deklet«, na Slovaškem
pa še posebej enaka organizacija »Katoliška
enota žena«. Izmed verskih društev je naj-
večje in najdelavnejše »Marijina družba«. Naj-
večji razmah in delavnost je dosegel češko-
slovaški »Orel«. Sedaj ima armado 125.000 že-
nov v 1250 enotah. Udejstvuje se telesno-kul-
turno in versko-kulturno. Razširjen je po vseh
krajih republike, najmočnejši pa je na Morav-
skem, kjer ima tudi svoje središče v Brnu.

Svojo moč je pokazal posebno dvakrat: leta 1924. na zletu v Bruu in leta 1929. v Pragi. Njegove manifestacije, vzorna telovadba in vlasti vztrajno delo za nramni podvig članstva zasluži posebno pohvalo. Čsl. Orel ima 6 časopisov in sicer 4 češke in 2 slovaška.

RUSIJA

s Moderni boljševiki. V sibirskem glavnem mestu Novosibirsk zgrade v kratkem nov kolodvor, ki bo najmodernejši in največji na svetu. V čakalnicah, ki jih bodo komunisti uporabljali za boljševiško agitacijo, bo prostora za 3000 potnikov. Najmodernejšje bodo urejene restavracije, garderobe, kopalnice, bravnice in razni drugi obrati, ki služijo popučenemu občinstvu. Stroški za kolodvor so proračunani na okrog 300 milijonov dinarjev.

DROBNE NOVICE

Krvave prvomajniške izgrede so izzvali komunisti v Parizu.

25.000 oseb se je vrnilo na Dunaju v katoliško, 10.000 pa v protestantovsko vero po zlomu marksističnega nasilja.

V 200.000 izvodih izhaja španski katoliški dnevnik »El Debate«.

Nadvojvoda Evgen se naseli v Avstriji.

Nad dva milijona ljudi je obiskalo te dni zaključeni mednarodni velesejm v italijanskem Milanu.

Odvetnik

DR. POLENSEK JURIJ

predsednik okrožnega sodišča v pokouju, je prevzel odvetniško pisarno dr. ČESNIKA IVOTA v NOVEM MESTU, v poslopu Ljudske posojilnice.

Skoraj 9 milijonov mark za gradnjo zračnih kleti proti zračnim napadom je določil Berlin.

Švedsko posojilo je odklonila sovjetska vlada.

Polom je doživela švicarska diskontna banka. Morda se tudi kakšnemu našemu.

Silna nevihta je divjala ono noč nad Berlinom; gasilci so okrog 600 krat pomagali.

Zopet pišejo o vladni spremembi v Romuniji; liberalna vlada se ni izkazala.

Za vnetjem žlez je že več tednov bolan nemški državni predsednik Hindenburg.

Čevljarji na nova pota!

Bafa je zmagal, ker so naši čevljarji postali malodušni in obupali, da bi mogli kaj doseči proti Bafi. Kakor pa sedaj poroča »Politika«, je tudi proti Bafi uspeh mogoč, če so namreč čevljarji edini in če delajo po istem načinu ko Bafa. Da je to res, so dokazali čevljarji v Novem Vrbasu v Vojvodini.

Bivši Bafin poslovodja Adam Jakob je lani v septembru ustanovil skupno z desetimi čevljarji v Novem Vrbasu čevljarsko zadrugo, ki je že v kratkem času pokazala neverjeten uspeh. Adam Jakob pravi, da je dosegel ta uspeh samo zaradi tega, ker je uvedel v zadrugo Bafin način izdelave in prodaje. Kakor Bafa, na isti način vodi zadruga svojo upravo, sirovine pa nakupuje samo na debelo. Vse kakor Bafa. Zadruga pa ima močno podporo tudi v prebivalstvu, ki ne kupuje več čevljev pri Bafi, temveč pri domači zadrugi. Naročil ima zadruga toliko, da morajo njeni člani dostikrat delati do 11 ponoči. V izloži zadruga so razstavljeni čevlji, ki so čisto enaki Bafinim in ki imajo tudi iste cene. Tako se vidijo na izdelkih zadruga cene: 39, 49, 69, 89, 129 Din itd. Seveda dela zadruga s strojem. Domači čevljarji, ki niso člani zadruga, sicer z delom in konkurenco zadruga niso zadovoljni, toda Adam Jakob pravi, da more vsak domači čevljar vsak hip vstopiti v zadrugo in uživati

njene dobrate. In menda res ne preostane domačim čevljarjem nič drugega, ko da vstopijo v zadrugo.

Morda bi mogli na podoben način poskusiti svojo srečo tudi naši čevljarji in s složnim delom doseči to, kar posamezniki ne zmorejo, da bi namreč mogli konkurirati z Bafom.

Franjo Neubauer:

Brez posla

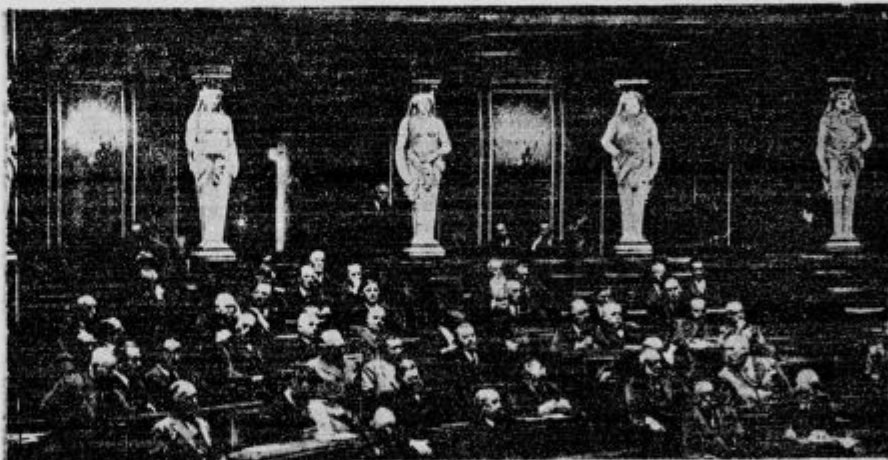
Vigred že cvetje donaša, kos se ljubeče oglaš, bukova hosta brsti!

Zimska umika se tuga, nade prihajajo z juga, zame le upanja ni.

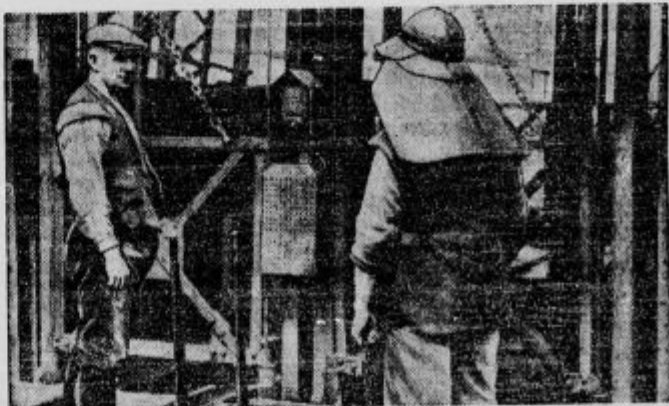
Njiva že kliče orača, vinska gorica kopača, vrtna gredica dekle.

Zemlja je mlada in živa, kliče, na delo poziva, mene ne vabi nihče!

»Domoljub« je barometer našega verskega in narodnega gibanja. Katoliški Slovenci, ali se zavedate tega?

To je bila zadnja seja avstrijskega parlamenta. Na tej seji je kancler Dollfuss dal izglasovati novo ustavo, ki pomeni konec parlamenta v dosedanjemsmlu. Kdor količaj pozna avstrijsko zgodovino, ve, koliko burnih prizorov so videle te stene!

Ko so v Kaliforniji gradili most čez Zlata vrata, so delavcem dali čelade, ki naj bi jih obvarovale pred kosi materijala, ki so padali nanje. Poleg tega so nosili delavci plinske maske, ki naj bi jih ščitile proti izhlapevanju svineca. To nam kaže leva slika. — V angleških rudnikih so dali rudarjem poseben ščit, ki jim varuje vrat pred premogom in prahom.

KAJ JE NOVEGA

Za eno vrsto davka

»Trgovski list« priobčuje članek o obveznem izdajanju kolkovanih računov med drugimi sledeče:

Vidi se, da je nova taksa sklenjena pri zeleni mizi, zakaj drugače pač ne bi mogli obdavčiti tudi najbolj revno delavsko družino, ki kupuje samo to, kar neobhodno potrebuje za golo življenje z davkom 60 Din na leto, kolikor znaša dejansko najmanj nova taksa.

In kaj naj stori trgovec, če stranka ne sprejeti kolkovanega računa? Posebno na deželi je takšnih strank mnogo. Da bi trgovec stranko ovadil, je seveda nemogoče, ker bi bil takoj brez odjemalcev. Ne preostaja mu nič drugega, kakor da plača takso sam. A če to

stori, je zopet v nasprotju s svojim združenjem, ki ga more kaznovati z globo do 1000 dinarjev. Če pa ne plača kolka sam, potem ga pa kaznuje davčna uprava. Tako je za trgovca vedno le izguba, pa naj stori karkoli. Dajanje so vsak dan večje, zaslužek pa vsak dan manjši. Vrh tega pa je davkov in davčnih predpisov toliko, da se je nihče več ne spozna. Prepričan sem — piše podeželski trgovec — da niti oni gospodje, ki predpisujejo nove davke, ne bi znali naštetih vseh davkov. Če pojde tako naprej in se že enkrat ne vpelje ene vrste davek, s katerim bo davkoplačevalec zadostil vsem svojim davčnim dolžnostim, potem bo nastala usodna zmešajava.

Čuvajmo prostost družbenega davka

»Zadnji »Narodni gospodar« priobčuje izpod peresa dr. J. Basaja članek, iz katerega posnemamo zadržanem v opozoritev sledeče vrstice:

Novi pogoji za davčno prostost so sedaj ti, da mora zadruga poslovati le s člani, da ne prodaja alkoholnih pijač niti luksuznih predmetov. Poslovanje s člani je zadržno načelo, katerega smo se že dosedaj držali. V stvari gre pri tem pogoj izključno le za to, da budno pazimo, da nam preprijazni trgovci ne utihotapijo ob kakih prilikah v zadržno poslovalnico kakega nečlana in o tem takoj napravijo ovadbo na pristojno mesto. Tega se moremo ubraniti s tem, da strogo pazimo, da uvedemo ali članske knjižice ali članske legitimacije in le proti predložitvi knjižice ali legitimacije izdajamo blago. Pri zadržanih majhnega obsega pa niti tega ne bo potreba.

Teže je z drugim pogojem, da zadruga ne sme prodajati alkoholnih pijač vsaj za nekatere zadrge. Mislimo, da to žrtv za davčno prostost moremo in moramo prinesiti. Neglede na načelno stališče, da je res težko v časih težke gospodarske krize zagovarjati prodajo

alkoholnih pijač v zadrugi, je tudi praktično za zadrugo in za zadržanje v današnjih časih potrebno, da s prodajo alkoholnih pijač v zadrugi prenehamo. Torej je tu tehten razlog, da držimo drugi pogoj.

Tretji pogoj je itak zaenkrat odložen do novega leta, tako da trenutno v praksi moremo računati le z dvema novima pogojema za davčno prostost.

Poudarjamo, da je treba čuvati davčno prostost, ker če jo zadruga sedaj izgubi, jo izgubi po besedilu zakona za vselej.

Toda tudi tu velja pregovor: »Ni pravila brez izjeme.« So namreč zadrge, pri katerih se je nabralo toliko tehničnih razlogov proti stališču, ki ga zastopamo zgoraj, da takim zadržanim z ozirom na te težave razmer ne kaže drugo, kot da sprejmejo dolžnost plačevanja družbenega davka kot manjše zlo ali manjšo žrtv v primeri z žrtvami, katere bi morala zadruga doprinesati, če bi si hotela varovati davčno prostost. Toda kot rečeno, to so le izjeme, ki potrjujejo pravilnost od nas postavljenega načela.

OSEBNE VESTI

d Po 30 letih župnikovanja v Negovi pri Mariboru je stopil v zasluženi pokoj duhovni svetnik g. Fran Bratkovič.

d 75 let je dopolnil g. Ivan Evhartič, sodni svetnik v p. in odvetnik v Celju. Značajnega Slovenca Bog živi še mnogo let!

d V Innsbrucku je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva g. Maks Iglič, sin g. šol. upravitelja v pok. iz Dolskega pri Ljubljani. G. doktorju, vnetemu planincu, iskreno častitamo.

d V Ljubljani je otvoril odvetniško pisarno dr. Česnik, doslej odvetnik v Novem mestu. d 60 let je dopolnil g. Ivan Nep. Kastelic, znani ljubljanski brivski mojster. Živijo!

d Odlok o namestitvi 500 novih učiteljev je podpisal prosvetni minister.

VINO pristno in poceni dobite pri Centralni vinarji v Ljubljani

DOMAČE NOVICE

d Velik evharistični kongres bo dne 8. septembra v Mariboru.

d V Ljubljani, pri Sv. Krištofu, je bila letos ustanovljena prepotrebna nova župnija. Ob stari majhni cerkvi se zdaj dokončavajo dela za prostorno in lepo novo župno cerkev, ki bo posvečena prvemu prevajalcu sv. pisma na naš jezik, slovanskima katoliškima blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Posvetitev te cerkve bo pomemben dan za vse Slovence. Pričakuje se velika udeležba. Nova župnija se z verno pripravlja na posvetitev. Že zdaj opozarjamo tiste, ki se boste udeležili posvetitve, da pravočasno poskrbite zlasti za narodne noše, okrašene vozove in kolesa ter druga vozila. Naj bo 1. julij, dan posvetitve svetlišča sv. Cirila in Metoda, vznešena proslava katoliške in slovenske misli!

d Bolnišnica se polni. Zadnje dni je opaziti velik naval bolnikov v javno bolnišnico ljubljansko. Tako je sprejemni urad 1. maja

sprejel 109 bolnikov, med njimi 8 polikovancev. Do konca aprila je letos bolnišnico sprejela že 7800 bolnikov.

d Vrhniško železnico podaljšajo. Da vrhniška železnica prišla prav v Vrhniko, so zaprosile naše državne železnice za dopolnjevanje vrhniško železniško progo na 650 m, torej za dobrega pol km, od sedanjih postaje Vrhnika do nove postaje Vrhniška Politični obhod z razlastitveno razpravo bo 23. maja. Vrhniška proga je zgrajena leta 1899 in znaša njena dolžina od Brezovice do Vrhniške 11.441 m, skupno torej z novo progo 12.091 m.

— Pri zastrupljenih, ki jih povzročijo pokvarjena hrana, dalje alkohol, nikotin, morfij, kokain in opij, je uporaba naravnega »Franz-Josef« grenčice zelo važno domače sredstvo. Zdravniški strokovni spisi navajajo, da pri zastrupljenih s svinčcem »Franz-Josef« voda ne le naglo odstrani najbolj trdovratno zaprtje, marveč tudi učinkovito kot specifično protisredstvo.

d Okrog 80.000 smrekovih sadik so posadili letošnjo pomlad na ban. veleposelstvu v Ponovičah pri Litiji.

d Radi zvišane carine. Na zagrebški trgu imajo zadnje dni precejšnjo nevarnost, ki jo je povzročilo zvišanje carine na uvoz mesa iz naše države v Italijo. Tako so Italijani pustili uvoza 400 zaklanih ovac, zaradi česar so jih trgovci usmerili nazaj v Zagreb, kjer se je prvovrstno ovčje meso prodajalo od 6 do 10 Din za kg. Nekateri zagrebški veleposelstvi pa so prodajali tudi svinjino po 10 do 10 Din kilogram. Jasno je, da so tako nizke cene izzvale med ljudstvom veliko veselje.

d V boju proti šušmarstvu. Zdravstveni obrtniki v Sarajevu se je posrečilo dobiti od banske uprave in policije dovoljenje, da izdajo legitimacije, ki služijo pri pobujanju šušmarstva. Član združenja, ki dobi takšno legitimacijo, zahteva od policijske uprave spremstvo stražnika, kakor hitro izve za kakšen primer šušmarstva. V spremstvu stražnika in le v dveh drugih obrtnikov ugotovi v posebnem zapisniku dejanski stan, ki ga predloži nato obenem s prijavo o izvrševanju obrta brez obrtnega lista obrtni oblasti. Obrtna oblast izreče nato brez zaslišanja ovadenega kazensko. S tem se kazensko postopanje skrajša za 1 do 2 meseca in združenje upa, da bo na ta način mogoče popolnoma odpraviti šušmarstvo.

d Široka platišča na vozilih. V »Službenih novinah« je objavljen zakon o spremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti javnih cest, ki je stopila v veljavo 17. junija 1929. V tej uredbi je bilo določeno, da se ne smejo več izdelovati nova tovorna vozila s platišči, ožjimi od 6 cm in da se mora na obstoječih tovarnih vozilih izvršiti izmenjava platišč v smislu čl. 18. V treh letih po tem roku se tovorna vozila s platišči ožjimi od 6 cm ne smejo več uporabljati na javnih cestah. S zakonom od 22. novembra

Zaostajanje sečne kisline v telesu je za mnoge organe pravi strup. Najprej čuti človek splošno neugodje, utrujenost, nervoznost, slabo spanje in tam ga kaj zaboli. Vse to so nejasni znaki notranjega zastrupljenja. Za tem obole ledvice, srce, krvne žile, sledi protin itd. Četudi taki ljudje često izgledajo zdravi, vendar hitro podležejo vsaki bolezni, imajo mnogo strupa v sebi. Najmočnejše sredstvo za raztapljanje in izločevanje sečne kisline iz krvi je litij. Radenske vode (Zdravilna Kraljev vrelce) pa so najmočnejši litijski viri cele Jugoslavije in so radio-aktivni.

1932 se spreminja določba čl. 38 uredbe v toliko, da se mora izmenjava platišč na obstoječih tovornih vozilih v smislu čl. 18. uredbe izvršiti do 31. decembra 1934. Člen 18. pa določa, da štirikolesno vozilo z nečisto težo do 1200 kg ne sme imeti ožjega platišča nego 6 cm, štirikolesno vozilo z nečisto težo do 2000 kg ne ožjega platišča od 8 cm, štirikolesno vozilo do 3500 kg ne ožjega platišča od 11 cm in štirikolesno vozilo preko 3500 kg ne ožjega platišča od 16 cm. Pri dvokolesnem vozilu z nečisto težo do 750 kg ne sme biti platišče ožje nego 6 cm, pri dvokolesnem vozilu z nečisto težo preko 750 kg pa ne ožje od 11 cm. — Opozarjajo se kmetijski posestniki, da pazijo na ta zakon, da ne bodo pozneje imeli sitnosti in neprijetnosti.

d Nad 1 kg težko gobo je dobil v šentvitski okolici pri Ljubljani mlad fantek in jo prinesel v dar g. Gostinčarju v Vižmarjih.

d Dve sto let staro trlo imajo v vasi Zagrič pri Mrzlu v primskovski fari. V obsegu meri 56 cm, okroglo 18 cm v premeru. V dobrih letih je dala gospodarju nad 100 l vina.

d 5000 psov je v Zagrebu, prijavljenih namreč. Par tisoč jih je pa gotovo neprijavljenih brez — medalje.

d Radi večjih in manjših nerednosti je sodišče v srbskem Kragujevcu kaznovalo ves občinski odbor griveške občine.

d Obvezno zavarovanje vseh lekarniških sotrudnikov, kakor tudi uslužbencev pomorskih in sorodnih podjetij v Jugoslaviji stopi po naredbi ministrstva v uveljavbo dne 1. junija 1934.

d Radikalno socialno stranko dr. Janjčeve je ministrstvo prepovedalo.

d 5 Din od tone premoga morajo dati trgovci s premogom v korist Bratovske skladišnice, da bo ta mogla podpirati vdove in sirote v Kaknju ponesrečenih rudarjev.

d Vojni muzej ustanove v Belgradu. Tozadnevna uredba je že izšla.

d Sedem jaje za 1 Din so prodajali te dni na trgu v Derventi v Bosni.

d Za 100 milijonov dinarjev kož smo izvozili preteklo leto.

d Moderno tržnico dobi Mitrovica. Kdaj prideta Ljubljana in Maribor na vrsto.

d Zaenkrat še ne bodo goreli. Ze več let si društvo »Ogenj« v Belgradu prizadeva, da se zida krematorij, to je stavbo z električno pečjo za sežiganje mrtličev. Najbolj se je trudil za potrebno dovoljenje predsednik »Ognja« dr. Kučundžić. Te dni je belgrajska mestna uprava prošnjo društva »Ogenj«, ki je šla za tem, da se na ozemlju Belgrada se zida krematorij, končno odbila.

Vsakovrstno manufakturno in galanterijsko olago dobite najboljšje in najcenejše pri trdki

Mara Ramovš - Ljubljana
Sv. Petra cesta šte. 26.

d Na 15 let temnice je bil obsojen radi vohunstva v korist tuje države
Gabrijel Master.

d 2 in pol milijona Din je poneveril mestu blagajnik v Zagrebu. Prisvajal si je denar že od l. 1925 dalje. Zdaj se je sam javil oblastem. Vse prav, ampak pristojno nadzorstvo, kje si bilo?

d En milijon dinarjev kavcije je položil poslanec Kadič, da se bo lahko na svobodi zagovarjal zaradi znanih prestopkov v zadevi agrarne reforme v Bosni.

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravih planinskih zelišč. Do letošnja izkušnja nam potrjuje, da je „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“, ki vsebuje proizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. Sest do dvanaest-tedensko zdravljenje s „Planinka-zdravilnim čajem Bahovec“ deluje izvanredno in sicer brez strupov pri vseh sledečih boleznih: Pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju v črevesu in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na hemeroidih in boleznih jeter. „Planinka-zdravilni čaj Bahovec“ pospešuje apetit. Zahtevajte v lekarnah samo pravi „Planinka-čaj Bahovec“, ki se ne prodaja odpro, temveč samo v originalnih plombiranih zavojčkih po Din 20—, s proizvajalčevim napisom:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 Reg. sub Sp. br. 169
od 9. 11. 1933

d Skupino ponarejevalcev stodinarskih bankovcev je zaprla policija v Velikem Bečkereku.

d Državno tožilstvo v Belgradu predlaga kazensko preiskavo proti univerzitetnemu profesorju dr. Mileti Novakoviću, proti kasačskemu sodniku v p. Mihajlu Jovanoviću, proti predsedniku trgovaškega sodišča Gjorgiju Jovanoviću, proti starešini okraja uprave mesta Belgrada Aleksiju Soskiću, proti načelniku prometnega ministrstva Mirku Lončeviću in proti odvetnikom Kostu Trojkoviću, Aleksandru Nedeljkoviću in Dušanu Miljkoviću. Gre za 600.000 Din pri neki nabavi železniškega materiala.

Za srce, ledvice, kamac, želodec, jetra, notranje žleze in čiščenje krvi je vendar najboljša naša prirodna Radenska slatina. Zahtevajte z dopisnico brezplačno brošuro o zdravljenju in prospekte. — Kopališče in zdravilišče Slatina-Radenci, Slovenija.

NESREČE

d Zopet velik požar. Vas Rakitno za Krimom je zopet zadela požarna nesreča. Se niso pozabili lanskega velikega požara meseca marca, že se je nudi isti žalostni prizor. Popoldne ob dveh se je nebo nenadoma stemnilo, prišel je vihar s točo, med katero je udarila streha, menda v hruško zraven skednja pri Brenet h. V nekaj trenutkih je bilo šest poslopij v ognju, ki se je kljub hudemu dežju z velikansko naglico razširil. Vsa poslopja so bila krita s slamo in zato ni bilo mogoče nič rešiti. Gasilci so se omejili na reševanje sosednjih poslopij, ki so na srečo pokrita z opeko. Pogorelo je: Rotu, Rakitna št. 48, skedenj in kozolec, Borštniku, Rakitna št. 20, skedenj in kozolec, Gromu Andreju hiša in kozolec. Pogorelci so bili sicer zavarovani, pa zavarovalnina daleč ne krije dejanske škode, posebno še, ker je zgorelo precej obleke, vozov, orodja in živeža.

d Tri gospodarska poslopja so zgorela ono nedeljo zvečer sredi Borovnice. Prizadeta sta posestnika Suhadolnik Janez in Kavčič. Pri gašenju je padel s strehe in se hudo poškodoval Anton Čuk.

d Stanovanjsko in gospodarsko poslopje so uničili ognjeni zublji posestniku Francu Soriju na Polenškaku pri Ptuj.

d Žrtev oganjenih plamenov je postala domačija posestnika Janeza Kaca v Rošnji pri Ptuj. Uničena so bila tudi domovja posestnikov Marije Bandur, Janeza Hriberška in Alojzija Gorinska. Ptujčani so s stolpa mestnega magistrata opazovali velike ognjene svite v smeri proti Halozam in Slov. goricam.

d Požar za požarom. Ogenj je uničil hišo in gospodarsko poslopje posestniku Otonu Gobjkoviću pri Ptujski gori. — Gospodarska poslopja so pogorela posestniku

Jakobu Sardinšku v Župečji vasi. — Gospodarsko poslopje osnovne šole je postalo plen ognjenih zubljav na Polenškaku. — Požar so imeli tudi v Senčaku; žrtev je postalo gospodarsko poslopje Franca Pinteriča in Franca Rojhta. — Hlev in skedenj sta zgorela Korenu v Glogovici pri Št. Vidu pri Stični.

d Pri pospravljanju kamenite škarpe se je smrtno ponesrečil 17 letni Franc Radej iz Senovega pri Rajhenburgu.

d Ko je nabiral žarnice je padel 100 m čez škarpo po skalovju in se ubil 13 letni Tonček Simončič iz Vetrnika pri Kozjem.

d Strela je ubila Janeza Rozmana iz Velikega Mlačvega pri Grosuplju.

— Pri pospravljanju arterij v močvirjih in sručenju pri vsakdanji uporabi male močnine »Franz Joselove« voda iztreblja črevesa brez hudega pritiska

NOVI GROBOVI

d Smrt pobrati pod lopato... V Ložu je odšel v boljšo večnost banovinski zdravnik dr. Franc Raznožnik. V Št. Vidu nad Ljubljano je umrl kolharski mojster Josip Hojkar. — V Mirni peči so pokopali dolgoletnega bivšega cerkovnika Antona Makše. — V Trčju je zapustil solzno dolino trgovec Koželj Karl. — V Mariboru so položili v gomilo 50 letnega Viktorja Bohaka. — V Sorici je žepel mrtvaški zvon Antonu Fröhlichu. — V Ljubljani so umrli: Bertl Jug, Lina Terpin in Franja Mrvalak. Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Romanje Belokranjcev na Brezje. Da izpolnijo že zdavnej storjene obljube in svoje srčne želje, se bodo podali belokranjski romarji v nedeljo, dne 27. maja, ob treh popoldne s posebnim vlakom na romanje k Materi božji na Brezjah, kjer bodo prenočili in v ponedeljek nato opravili svojo pobožnost. Po opravljeni pobožnosti bodo napravili izlet na Blejsko jezero. Popoldne istega dne ob treh se bodo odpeljali proti Ljubljani, kjer bo imel vsak romar na razpolago dve uri časa, da opravi posle in obišče sorodnike in znance. Iz Ljubljane se odpeljemo ob pol 7 zvečer in pridemo v Belo Krajino ob pol 10. Vsa vožnja po železnici tja in nazaj z izkaznico vred stane samo 60 Din. To bo prvi skupni belokranjski vlak in prvo skupno romanje Belokranjcev na Brezje. Romarji naj se prigrasijo pri svojih župnih uradih, kjer bodo dobili še natančnejša pojasnila. Priglaševanje se zaključuje na Križevu.

d Najlepši alpsko-avtobusni izlet bodo letošnji imeli gotovo oni, ki se prijavijo k pasijonskim igram v Oberammergau. Izletniki se odpeljejo iz Ljubljane 28. junija v razglednim

avtobusom. Ker je udeležba omejena na 18 oseb, zato naj se reflektanti čimprej prijavijo, najkasneje do 1. junija pri Romarskem oddelku K.A. Miklošičeva c. 7. Celokupni stroški: vožnja, prehrana, vstopnina, stanovanje znašajo 1800 Din. Kdor pa želi počivati z želenico, se mu nudi prilika, da se priključi drugi skupini, ki odpotuje iz Ljubljane 16. julija z brzdavnikom zvečer ob 8. Izdatki za to izlet so proračunani na 1550 Din.

d Za romarski vlak na Trsat imamo še 90 rezerviranih izkaznic in vozovnic. Po pošti jih bomo pošiljali do 15. maja tistim, ki bodo z naročilom poslali tudi denar. V pisarni pa jih bomo oddajali še 18. maja, če ne bodo že prej vse prodane. 10. maja oddamo na pošto za vse tiste, ki so že, ali bodo še plačali do tega dne. — »Sveta vojska«, Ljubljana, Tyrševa c. 17.

d Na deželo izposojuje Ljudska knjižnica vsakovrstno čtivo tudi za daljšo dobo. Opozorjamo zlasti podeželsko inteligenco, da se poslužuje Ljudske knjižnice v Ljubljani, Miklošičeva c. 7.

«Na pomoč! Hitro! — Vaša žena je padla v vodo!»

«Sedaj ne morem nikamor! Imam pet adutov v roki!»

V vsako hišo Domoljuba!

Rezanje sote na ljubljanskem barju. Gorenja slika nam kaže rezalce sote iz vasi Biatna Drenovica pri Vrhniki, ki režejo soto. Tako narezano soto nalože v kupe da se posuši in jo nato prepravijo domov, da jo rabijo mesto drva. Še pa ta sota večkrat tudi sama vname, ko je še nenarezana. V času velike suše v lanskem poletju se je vnela pri Drenovem griču, da so jo komaj pogasili, ker se v suhem vremenu ogenj hitro razširi.

»sparglje je treba orati s posebnim plugom, kakor vidiš na naši sliki

To je gotovo največja žarnica na svetu z energijo 50 KW, to se pravi, da njena svetiloba približno 2750 krat močnejša kot svetiloba navadne stanovanjske žarnice.

Vsem slovenskim gospodarjem!

Pogoreli v Spodnjih Pieterjih doživljamo najtežje trenutke stoječ ob razvalinah svojih rodniških hiš.

Ogenj je gospodaril nad vse naše vasi. Silen veter je tako gnal ognjene zublje, da so se vžigale zidane in z opeke krite hiše. Ostalo je razpokano zidovje, lesena s stropa krita gospodarska poslopja so povsem zgnila.

Kakor sme potrebni pomoči, vendar imamo neizmerno srečo, da smo bili zavarovani, nekateri tudi za premičnine. Tako imamo še gum upati, da ne bomo zgolj v breme javnosti kot naši sotrpini v Mišanovem pri Čakovem, kjer so bili od 107 le 4 zavarovani. Ožalujemo le, da nismo zavarovali tudi živine, ki tere je 24 glav poginilo, ker se je v zidanih in obokanih hlevih zadušila.

Naši »Vzajemni zavarovalnice« v Ljubljani se tem potom iskreno zahvalujemo za hitro in pošteno cenitev, vsakega slovenskega gospodarja pa po prestani bridki preiskavi opozarjamo:

Zavaruj vedno vse svoje zgorljivo imetje. V hudem ognju nič ne ostane. In ko izbira, odloči se za naše domače »Vzajemno zavarovalnice« v Ljubljani, ki ti bo tako kot mi in že nestetim drugim v uri najtežje priiskušnje pomagla.

Spodnje Pieterje, dne 28. aprila 1934.
Drevenšek Janez in Marija, Materičič Matija, Jurčič Jožef, Napast Martin, Planinšek Jera in Roza, Medved Martin, Klajnšek Anton, Bernič Lovrenc, Pinter Matija.

— Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorčici v želodcu, krvavih nevalih, glevobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec s črnimi lososovimi grenčicami.

PO DOMOVINI

Premalo upoštevani

Zadnji »Gorenjec« priobčuje zanimiv vodnik o Narodni banki in njenem poslovanju s sledečim koncem:

Narodna banka ima svojo podružnico tudi pri nas v Ljubljani. Želeli bi bilo le, da se Narodna banka pri izposojilih ozira tudi na potrebe naših krajev, predvsem na našo trgovino, obrt in industrijo. Naši gospodarski krogi se upravičeno pritožujejo, da so bili ravno naši kraji doslej premalo upoštevani pri odmeri posojil, ki jih nudi proti zanesljivemu jamstvu ta banka. Znan je namreč slučaj bel-

grajskega veleindustrija Matejčiča, kateremu je Narodna banka izposodila denar, a doživela pri tem občutne izgube. Ta veleindustrija je dobil sam skoraj več posojila kot vsi naši denarni zavodi in industrija skupaj, dasi bi bil denar pri nas desetkrat varneje naložen, kakor je bil pri Matejčičevih podjetjih. Želim torej, da Narodna banka pri svojem poslovanju zastopa tudi naše koristi, in to naj bo tudi glavna naloga slovenskih zastopnikov v tej banki! — Tako je!

Želim le, da bi se ta želja res uresničila.

Kako vzgajamo?

Pod tem naslovom piše zadnji Glasnik beogradske nadbiskupije tudi sledeče:

Državne oblasti, ki hvalevredno patriotiko vzgojo mladine postavljajo na zgolj etično podlago, zidajo patriotsko stavbo na pesku. Ne samo za mladino, tudi za državo samo je potrebno, da bo mladina vzgojena na trdnih temeljih krščanstva. Zato je dolžnost državnih oblasti, ne samo, da ne ovirajo mladine pri praktičnem izpolnjevanju krščanskih dolžnosti, marveč da krščansko življenje mladine podpirajo in pospešujejo z vsemi močmi. Grešijo tista društva, ki z raznimi, četudi z najlepšimi prireditvami odvajajo mladino od nedeljske službe božje. Višja je zapoved božja oposvečuj praznik: od vseh človeških zapovedi, četudi samo po sebi še tako lepih, koristnih. Tudi tisti patriotizem, ki ne sloni na

božjih zapovedih in ni usidran v trdnem pristanišču krščanske ljubezni, je trhel, je samo lepo zveneča fraza, ki na koncu konca ne drži in se zruši, ker ni požrtvovalen, marveč je zgrajen samo na načelu gole sebičnosti. Versko vzgojen patriot je najzanesljivejši patriot, ker izvira njegov patriotizem iz prepričanja dolžnosti, morda le ni tako glasan, kakor tistih, ki vsak dan vpijejo o patriotizmu, v času preizkušnje pa najdejo drug patriotizem, ki jim v danem slučaju več nese.

Razno

(Rovte nad Logatcem)

Dne 29. aprila se je v okrašeni župni cerkvi izvršil sprejem novih članov v deklško Mar. družbo. Prav lepo število deklet se zbira pod Marijino zastavo, upamo pa, da se jim

bodo pridružile tudi one, ki še niso v družbi. — Dne 13. maja bomo v cerkveni dvorani imeli ob 3 popoldne igro »Vrnitev«. Upamo, da se bodo izvežbani igralci dobro postavili, zato jih bomo šli v čim večjem številu gledat. — S pšenico, ki smo jo dobili za poizkusno setev, se letos ne moremo pohvaliti. Lani je izoborno obrodila, letos so pa njive prazne. Bo že treba poiskati seme, ki prenese našo zimo in podnebje. Pred vojsko enkrat smo jo dobili iz mrzle Rusije, pa je prav dobro uspevala. Se sedaj ponekod ta »rdeča pšenica« prav dobro rodi.

Florijanova nedelja

(Ponikve pri Dobrepoljah)

V nedeljo 13. maja bomo imeli gasilec dobrepoljske doline počastitev zaščitnika sv. Florijana v Ponikvah, kjer je vaški patron sv. Florijan. Sv. maša bo v kapeli tik ob cerkvi. Udeležile se bodo vse gasilske čete iz okolice. Z gasilci bo prišla tudi dobrepoljska godba, ki bo igrala med sv. mašo. Zaigrala bo par komadov tudi po sv. maši, nakar bo spremila gasilce do gasilnega doma, kjer bo razhod. Istega dne popoldne ob 3 bo v novem zavodu sv. Terezike roženvenška procesija in litanije z blagoslovom. Kdor še ni videl novega zavoda ima ta dan priliko, da si ga ogleda.

Slova.

(Novo mesto.)

S 1. majem se je poslovil iz Novega mesta odvetnik dr. Česnik in se preselil v Ljubljano. Pred odhodom so mu priredili zastopniki katoliških organizacij in prijatelji odhodnico in se od njega prav lepo poslovili. Zahvalili so se mu za ves trud, ki ga je imel kot katoliški delavec, za njegovo izredno požrtvovalnost in ljubezen, katero je kazal vedno, kadarkoli se je bilo treba boriti za katoliška načela. Poudarili so tudi njegov socialni čut, katerega je kazal kot odvetnik. V imenu navzočih so govorili g. prošt Čerin, g. kanonik Ferjančič in odvetniški koncipijent dr. Vebie. Dr. Česnik se je vsem za poslovilne besede najtopleje zahvalil in želel, da bi se po njegovem odhodu delo z uspehom nadaljevalo. — Njegovo pisarno je prevzel bivši predsednik tukajšnjega okrožnega sodišča odvetnik dr. Polenšek. Pri njem je ostal kot koncipijent dosedanj dr. Česnikov sodelavec dr. Vebie, kateri bo njegov naslednik po dovršeni praksi.

KRIŽEV POT

(Nadaljevanje.)

»Pravico imate reči, kar hočete,« je začela, »kajti zavzela sem prostor poleg vas kot ženska poleg ženske; in vi ste me prijeli za besedo. Ljubezen je kri enakosti. Vi grajate mene, jaz pa vas ne karam, dasi sem omenila cerkveno postavo zoper vašo ljubezen. Prav imate v vsem, kar ste rekli; grešnica sem. Odkritosrčno vam priznam; in odkrito tudi priznam, ako bi jaz imela, kar mi gre, bi se na kolenih pokorila in ne bi vam zagovarjala svojih grehov, ako jih sploh zagovarjam. Toda mar mislite, da se naša slaba dejanja tehtajo samo v primeri z nedosegljivo popolnostjo svetnikov in mučenikov; nikdar pa z bližnjimi izkušnjavami, ki so tako rekoč kraljevska oblačila greha? Vse to se ne vrši po eni neizpremenljivi meri. Nek učen Grk mi je pred kratkim v Carigradu pripovedoval zgodbo o strahovitem roparju Prokrustu. Imel je posteljo, ki jo je dajal svojim ujetnikom pod pogojem, da morajo biti enako dolgi kot postelja. Ako je bil človek prevelik, mu je ropar odsekal noge za toliko, kolikor je bil prevelik; ako pa je bil prekratek, ga je s pomočjo natezalnice tako dolgo raztegoval, da je bil dovolj dolg. Ako bi me Bog nekoč imel soditi tako kakor me vi sodite, z neko krepostno mero, za vse enako, in brez ozira na mojo pravno veličnost, potem bi Bog ne bil

Bog, marveč Prokrust, ropar, ki ropa duše in jih mori.«

»Zelo bogokletno govorite,« je rekla Beatika s tihim glasom.

»Ne; govorim pravično. Vi in jaz, obe dve ljubive enega moža. Pri vas je ljubezen krepost, pri meni greh. Vi me grajate po pravici, vendar me grajate preveč. Pravite mi, da sem lepa, mogočna, da sem francoska kraljica. Vse je res. Ampak niti vi mi ne morete reči, da sem srečna, ker veste, da nisem.«

»In zaradi tega me hočete oropati vsega, kar imam, da dopolnite svojo srečo, ko imate vsega drugega dovolj, kar pa jaz nimam! Je to vaša pravičnost?«

»Ne,« je odgovorila Eleanor skoraj žalostno, »to ni pravičnost. To je moj izgovor pred Bogom in pred ljudmi, pred katerimi, pravite, da sem obsojena.«

Deklica se je zopet vzdignila, in dasi je čutila velike bolečine, se je dvignila, oprla na komolce in zrla kraljici naravnost v obraz.

»Razne vzroke in razloge navajate za svoje trditve in dejanja ter iščete izgovorov,« je rekla drzno. »Meni vsega tega ni treba. Edino, kar vas prosim, je to, da mi ne vzamete edine sreče, ki jo imam v svojem življenju. Pravite, da govorite kot ženska do ženske. Kakšno pravico pa imate do moža, ki ga jaz ljubim? Ne, ne odgovarjajte mi zopet z razpravo o duši. Kot ženska ženski mi povejte, kakšno pravico imate?«

»Ako me on ljubi, mar moje ravnanje potem ni prav?«

»Ako vas on ljubi? Ej, ne! On vas še ne ljubi!«

»Včeraj je rešil mene — ne vas,« je odgovorila kraljica trdosrčno, in spomnila se je njegovih oči. »Mar tvega možak življenje, tako kot je on storil, za žensko, ki jo ljubi, ali za kako drugo, posebno, kadar ste obe dve v nevarnosti?«

»Ni rešil vas, marveč kraljico v vas. Prav je, saj mora vsak zvesti podložnik pred vsem rešiti svojega vladarja. To ni nič hudega od njega. In jaz bi mu tudi ne štela v zlo, ako bi se bila še bolj poškodovala kot sem se.«

»Nisem njegova vladarica in on ni moj vazal,« je dejala Eleanor in se hladno nasmešnila. »Anglež je.«

»Igrate se z besedami,« je odgovorila Beatrika kakor bi govorila s sebi enako.

»Pazite se, kaj govorite!«

Zrla sta druga drugi v obraz; v trenutku se je v kraljici pojavil silni kraljevi ponos, kakor zaradi žalitve. Toda Beatrika je bila pogumna — ona, ranjeno dekle nasproti francoski kraljici!

»Ako niste njegova vladarica, niste tudi moja,« je rekla. »In tudi ako bi bili desetkrat moja kraljica, od te ure dalje ne more kraljevska čast delati nobene meje med nama; ako pa jo vseeno hočete delati, potem se samo dvoumno igrate s pomenom besedi, ki vam prihajajo na jezik. Kako hočete biti v enem trenutku nasproti meni, ženski, ženska, v naslednjem pa vladarica nasproti meni, podložnici? Kaj hočete prav za prav biti?«

Solski izlet. (Primskovo pri Litiji.)

Dne 1. maja je naša Solska mladina poletela na slavní Šumberk, kjer se živi zakletá kraljičina, kakor pripoveduje narodna pravljica. Grad je že popolnoma razpadel, ker že nad tristo let nihče ne prebiva v njem. Kar pa samo ne razpade, razrušijo vneta škalec zakladov, ki so baje tam zakopani. Do lani se je še hranil lesen pod, katerega pa so odnesli »zakladokopci«. Tudi sosedni zborov pa kličemo: Le tako naprej po začrtani poti, do čim večjega napredka!

† Janez Roblek. (Leše.)

Za vedno nas je zapustil v cvetju svoje mladosti Janez Roblek, posestnik iz Peratiče. Ko se je peljal s kolesom iz Trliča proti domu, se je po nesrečnem padcu smrtno ponesrečil. Bil je plemenit značaj, zaveden krščanski mož, reden naročnik »Domoljuba«, član sadjarske podružnice na Brezjah, soustanovitelj čebelarke podružnice v Lešah in oče treh malih otročičev. Vsi gospodarji Peratiče so se udeležili njegovega pogreba v Ljubljani, da s tem pokažejo, kako je bil priljubljen pri vseh. Ni imel v županiji nasprotnika, zato ga ni, ki ne bi žaloval za svojim prijateljem, za svojim dobrim sofaronom. Naj mu bo Bog za vse dobrotljiv plačnik!

Smrtna kosa. (Uršna sela.)

Dne 26. aprila je po dolgi in mučni bolezni v Gospodu zaspala gospa Jožefa Zamida, širna domovina znana »Zamidova mamca«. Vsi duhovniki so imeli v njeni hiši zatočišče in materinsko pomoč. Njeno hišo so obiskovali škofje, protije, župniki in kaplani. Dosegla je častljivo starost 86 let. Pogreb je bil v soboto ob silni udeležbi ljudstva iz domačih vasí in cele okolice. Bog ji bodi plačnik za obilna njena dobra dela! Vsem gospodom pa jo priporočamo v blag spomin in molitev. Počivaj v miru, blaga duša!

Cerkveni koncert in še kaj.

(Dol pri Ljubljani.)

Te dni pride k nam orglarski mojster g. Jenko iz St. Vidu nad Ljubljano, ki nam bo prestavil in preintoniral cerkvene orgle ter nam še vstavljal radi pomankljive dispozicije dva nežna registra. V svrhu kritja stroškov si je stavil cerkveni pevski zbor za nalogo, da priredi v farni cerkvi velik koncert z bogatim spredom. Na programu bo 18 najlepših pesmi iz cerkvenega leta mešanega in moškega zbora ter en solo-spev. Ob tej priliki nam bo igral g. prof. Matija Tomc, petje pa bo vodil domači organist g. Zabavnik. Na to nenavadno slovesnost opazujemo še danes vse ljubitelje petja in glasbe, da prihitijo takrat v Dol. Točen spored in datum bomo še objavili. — Pred kratkim je bilo dograjevano tudi farno pokopališče, ki je bilo prenovljeno

radi odpravljenega ovinka na okrajni cesti. Nova ograja je sicer okusno izdelana, toda nekoliko prevelika, tako da se pozna, da dotični mojster, ki je delal načrt, gotovo ni bil arhitekt. — Pa tudi na naslov občinskih upravnih svetnikov bi radi povedali tole: da naj se končno uredi občinska cesta med Dolom in Podgorjo, kamor so kulakari vsledki tako debelo kamenje iz občinske jame, da morajo ljudje, ki hodijo po tej cesti, naravnost dolati »salle mortale«, če hočejo kam priti. Torej, spodje, zganite se!

En starček — — — (Mirna peč.)

Na južnem obronku prijaznega grička sv. Antona pri Trebnjem leži vinograd rajnega Antona Makla, bivšega dolgoletnega mežnarja pri Sv. Kocijanu v Mirni peči. Trle so zastale v rasti, ker ni več skrbnega vinčarja, da bi jih obrezaval, presajal, okopal in privezoval. V hramu je utihnilo petje in umolknilo so povesti. Gospod nebeškega vnebožja je skrbnega vinčarja 29. aprila zjutraj poklical k sebi. Pogreb 1. maja je pokazal, kako zelo smo vsi, zlasti duhovniki, ljubili starčka. Posvitveni nagovor ob padanju prvih krogov zemlje na krsto, nagrobna kisa, ki mu jo je v slovo zapel cerkveni pevski zbor, velika udeležba faranov pri pogrebu, so bili izraz hvalečnosti za otroško ljubezen, ki jo je dobri mož imel v življenju do lastne cerkve in do duhovnikov. Njegova izrazita dolžnost, njegova skrbnost, njegovi duhoviti in lepi dovpiji, njegova skrajnost, o črvi koljiti itd., njegove svojevrsne povesti o sv. Jožefu, Matiju in Rotiji pa bodo dolgo ostali v spominu duhovnikov in faranov. Dobri Makle, počivaj v miru!

Moštova esenca

»MOSTIN«. Z našo umetno esenco si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izbornu, obstojno in zdrav domačo pijačo. — Cena 1 steklenici za 150 litrov 20 Din, po pošti 40 Din, 2 steklenici po pošti 60 Din. — Dobi se samo v

DROGERIJI KANC, LJUBLJANA
Židovska ulica in v »Nebotičniku«.

V gledališču. — Sosed sosedu v gledališču: Zakaj pa ploskate tako divje? Saj ste prej sami rekli, da je igra tako dolgočasna, da bi človek kar zaspal. — Saj zato pa ploskam, da ne bi zaspal.

»Torej, ženska, ako ne več. In kot ženska vam povem, da hočem imeti Gilberta Warda z dušo in telesom samo za sebe.«

Oči ranjenke so se iznenada zaiskrile. Večkrat so ji pripovedovali, da se je po žilah njene matere pretakalo nekoliko krvi Viljema Osvojitelja, in njegova velika prisega ji je prišla na ustnice, ko je odgovorila:

»In pri imenu božjem vam jaz povem, da ga ne boste imeli!«

»Potemtakem je med nama boj na življenje in smrt,« je rekla kraljica in se obrnila, da bi odšla.

»Do smrti,« je odgovorila deklica in glava se ji je zgrudila na blazine; bila je izmučena in utrujena, ker jo je vse bolelo, toda neupognjenega duha.

Eleanor je odhajala preko šotora, poruganega s preprogami, počasi proti vratom. Ni še naredila štirih stopinj, ko je obstala in zrla predse. Velika osramočenost pred samo seboj jo je obšla zaradi besedi, ki jih je izpregovorila — lojalna, velikodušna osramočenost močnejšega, ki je v svoji jezi storil slabšeju krivico. Obstala je in obšla so jo čustva, ki jih čuti poštenjak, ki je v brezumni jezi udaril padlega sovražnika. Ze drugič se je zgodilo, da je bila osramočena v lastnih očeh, in njeno zaničevanje same sebe je bilo večje kot ga je mogla prenašati.

Hitro se je vrnila k Beatriki. Ranjenka je ležala mirno, ustnice odprte, oči zaprte. Drobne bele roke so se ji včasih krčevito zganile, vendar skoraj ni bilo opaziti, da bi

dihala. Eleanor je pokleknila poleg nje, jo podprla z blazinami, oprla eno roko na blazino, z drugo pa jo je pahljala.

»Beatrika!« jo je mehko poklicala.

Zdelo se ji je, da so obrvi bolnice utripale, in vnovič jo je poklicala. Vendar ni bilo besedice odgovora in tudi roka se ni več zganila; obraz pa je bil tako smrtno blede, da bi človek malone misli, da je življenje izgnilo iz njega, ako ne bi bilo komaj vidnega dihanja, katerec je premikalo perje grške pahljače, ki jo je kraljica držala blizu njenih ustnic. Začelo jo je skrbeti in hotela je poklicati normansko strežnico ter jo poslati po svojega telesnega zdravnika. Zdajci ji je prišlo na misel, da se je Beatrika morda samo onesvestila in da pride vsak hip zopet k zavesti; tedaj bi gotovo izpregovorila besede, ki niso bile za druga ušesa. Glede zdravnika pa se je spomnila, da ga še nikdar ni niti najmanj potrebovala, dasi je bil že pet let v njenem spremstvu, in da je bil najbrž to, kar je bil videti, namreč na zunaj slaven bedak, sicer pa neveden mazač. Mimo tega pa so bili v taboru mlajši možje z modrejšimi glavami, ki so spremljali vojsko in si služili tepe denarja s kuhanjem raznih zdravilnih pijač za tiste, ki so si prenapolnili želodce z grškimi slaščicami; zdravniki, ki so znali pripravljati mazila za rane in praske, ki so poznali veliko italijansko umetnost, kako se odpre žila v zgibu na nogi namesto na roki, in ki so poznali zvezde ter znali postaviti in tolmačiti horoskop dneva in ure.

Ko je kraljici vse to rojilo po glavi, je prinesla vode v svetlem vrču iz medu in poskropila deklici obraz. Našla je tudi čisto grškega vina, ki je vonjalo po fini smolici; nastavila jo je k bledim ustnicam in jo držala tamkaj. Beatrika je kmalu nekoliko odprla oči; ko pa je zagledala Eleanor in slišala v globoki tišini njen glas, se je močno zganila.

»Prosim vas odpusčanja — kot ženska ženska.«

IV. poglavje.

Gilbert je okoli poldneva sedel pred vrati svojega šotora; solnce je sijalo nanj ter ga prijetno ogrevalo, kajti dan je bil hladen in on še vedno ni bil okrevan. Ko je opazoval vojake, ki so prihajali in odhajali, kuhali kofaje pri taboriščnih ognjih, in ko sta Dunstan in Alrik pripravljala svoj obed, mu je prišlo na misel, da je že tri dni tega, kar je kraljici rešil življenje; dasi pa je prišlo že mnogo dvornikov vprašal, kako mu gre in so vsi govorili kakor bi bil izvršil junško dejanje, še ni prejel niti besedice zahvale niti od kraljice niti od kralja. O Beatriki mu je Dunstan povedal, da ima mrzlot in se ji blede, normanska strežnica pa je povedala, da govori o njenem domu. Gilbert je bil na moč nevoljen sam na sebe, ker ni mogel ničesar storiti za njo; najbolj pa zaradi tega, ker je klonil kraljičinim očem in njenemu glasu v trenutku, ko je šlo za življenje in smrt.

MEDBRATI V TUJINI

Iz zagrebške torbe (Zagreb)

Rekli smo, da je že snuša in res je bila, pa je še, zakaj sedaj smo imeli dežja komaj toliko, da je od kapa priteklo. Je pač vedno kdo, komur lepo vreme bolje služi. Takega vremena si je želel »Velesojem«, ki se pa kljub obilnemu solcu ni mogel prav poživiti. Rekli so gledalci, da je premalo videti... Pa so poskrbeli kmalu zato, da je bilo »veče« videti. En oddelke razstave tvorijo modna razstava. Pa ni vlekle! Zato so domislili: razbrzdana mladež hodi v gledališče zato, da vidi na odru nekaj gole človeške kože, zato so pa tudi tu napravili ta poskus: kopalne obleke in druge, večinoma manj okusne kroje pokazati na živih modelih — to je pa seveda potegnilo — toliko, da je vsaj oni čas, ko so se po razstavi pretezale kupljene ženske v tistih »modernih krojih« prišlo nekaj jastrebcev, ki so se pasli po tej mrhovini. Saj vemo, da je v takih mestih »človeško meso« poceni! Koliko bo pa tako »poštena« reklama pripomogla k blagostanju in izboljšanju krize, je pa drugo vprašanje. — Majnik je tu in z njim smarnice! Tudi Zagreb jih pozna. Po vseh cerkvah so zvečer dobro obiskane pridige. Mi Slovenci v Zagrebu imamo smarnice samo ob nedeljah in praznikih ob 5 popoldne pri Sv. Roku. Ne gremo k Sv. Mariji, kot je bilo napovedano, ker so se pojavile neke ovire. Saj je Sv. Rok tudi lep. Marijo imamo pa gori kar svojo, ker prejšnjo je njena darovalka odnesla tedaj, ko so dobili »Kranjec« cerkvico Sv. Roka. — Rokovnjače — bomo videli. Pa to ni kar si bodi! Po slovensko in v pravem gledališču! Saj vemo, da je Gropa Mozolj moder a bolj bo še lepa ta njegova modrost v slovenski besedi na hrvaškem odru, zato vsi z zanimanjem pričakujemo 14. maja, ko bomo imeli priliko videti in slišati zgodbo naše preteklosti. Predstavo priredi Slovaško prosvetno društvo. — Pa še na binkoštno romanje na Trsat naj spomnim, zato ker bo šel romarski vlak revno skozi Zagreb. Okrog 1 popoldne na bink. soboto pride v Zagreb in

nas popelje za 145 Din do morja, ladja pa na otok Krk. Prijave sprejema slovenski duhovnik v Zagrebu, Kaptol 3., do 14. maja.

Pisma iz Nemčije (Hamborn)

Od 26. do 29. aprila smo imeli sv. misijon v vseh treh farah, v katerih stanuje največ Slovencev. Izselniški duhovnik g. Drago Oberžan iz sosednje Holandije je imel v vsaki župniji popoldne govor in litanije, zjutraj govor in sv. mašo. Tudi spovedoval je, tako da je vsakdo lahko opravil svojo velikonočno dolžnost. Udeležba Slovencev je bila lepa, vendar pa niso prav vsi prišli. — Kako dobro de človeku, ko po dolgem času zopet sliši domačo besedo v cerkvi. Vsem je bilo žal, da je dobri g. Oberžan moral tako hitro oditi. Iskreno smo se poslovili od njega. Pred odhodom nam je še nakratko opisal, kako žive naši rojaki na Holandskem. Iskreno hvala mu za veliko dobro delo, ki ga je storil. — Odhodu društva sv. Barbare.

Žalostno pismo iz Argentine (Hospital San Roque, Buenos Aires)

Strupen veter je zapihal v Buenos Airesu, ki je odnesel banko, kamor je bil naslovljen moj »Domoljub« in kjer je marsikateri slovenski izseljenec imel spravljene s krvavimi žulji zaslužene denarce za povratek v domovino in za priboljšek za stara leta. Hudo je, da bi se človek zjokal, ko vidi, da je po brezvestnosti nekaterih gospodov uničen ubogemu delavcu sad večletnega dela. — Zadel me je pa še druga nezgoda. Pri teškem delu v gozdu sem se pretagnil v hrbtu tako, da sem na mestu obeležal. Čez dva dni me je našel gospodar, ki me je odpeljal 36 km daleč v bolnišnico sv. Roka. Prevoz me je tako izmučil, da sem padel v nezavest in sem se šele čez tri dni zbudil na bolniški postelji. Hvala Bogu, da se mi stanje zboljšuje. V bolnišnici me je obiskal tovariš Zoltar iz Čateža. — Iskreno pozdravljam vse čitatelje »Domoljuba« zlasti svoje rojake iz župnije Mirna — in v Mokronog. Ant. Saje.

Velik izlet školjeloške Jadranske Straže

Škofja Loka, 5. maja.

Na morje bomo šli. Takoj prihodnji mesec in to po lepem sporedu, ki nam ga je pripravil krajevni odbor JS v Škofji Loki. Ta je prišel do spoznanja, da bo služil Jadranskemu tednu, ki ga praznujemo prav te dneve, najbolj s tem, ako za mal denar popelje svoje prijatelje in ljubitelje na Jadran in jim tam pokaže vse lepote in zanimivosti naše morske obale in otokov.

Izlet, ki pa bo prav tako lahko služil kot romanje je že do vseh podrobnosti organiziran in se bo vršil po naslednjem sporedu:

Jadranši bomo odpotovali iz Škofje Loke na praznik sv. Petra in Pavla popoldne, tako da bomo prispeli na Sušak naslednje jutro okrog štirihi. Odšli bomo nato na znano božjo pot na Trsat, kjer bomo pričeli morskemu solnčnemu vzhodu, prisostvovali pa bomo tudi sv. maši, ki se bo ob tej priliki nalašč darovala za naše ljudi. Po ogledu Frankopanskega gradu se povrne skupina nazaj na Sušak, nakar se vkrcata vsa družba ob 7 na posebno ladjo, kjer bomo preživeli 13 ur najprijetnejše vožnje po našem lepem, sinjem Jadranu. — Seveda se ne bomo vozili venomer, ampak so predvideni prav prijetni odmori. — Obstali bomo pa z ladjo v Omišlju, na Maliuški, potem na Krku, kjer je predviden enourni postanek, na Rabu, kjer bo ogled mesta in kopanje v morju, nato pa bo krenila ladja mimo hrvaškega Primorja nazaj na Sušak tako, da si bomo mogli ogledati še Senj in Crikvenico. Iz Sušaka bo še isto noč odhod domov. Naslednjega dne t. j. v nedeljo bo že vsak okrog 9.30 spet doma.

Za krasen izlet je dosegel krajevni odbor znaten popust na železnici in na ladji, tako, da bo veljal prevoz vsakega romarja, odn. udeleženca samo 160 Din. kar je brez dvoma tako nizek znesek, da računajo na največjo udeležbo vseh slojev, brez razlike. Prijave sprejema: Franc Debeljak, Mestna hranilnica v Škofji Loki. Skupinam, ki se bodo organizirale in prijavile dovolj zgodaj, se bo pripravil v posebnem vlaku skupen prostor. Prijave se sprejemajo do 30. maja. Zato ne odlašajte, stopite v naš krog, da veseli in dobre volje čimprej pohitimo k našemu morju!

Prenečič ne bomo potrebovali, hrane si pa vzame vsak sam nekaj s seboj, dobi se pa tudi na ladji zelo poceni. Ogledali si bomo tedaj veliko in pa poceni, vabljen zato prav vsakdo!

Mimo njega so hodili veliki plemenitaši, ki so bili namenjeni h kralju, kjer se je vsak dan vršilo bojno posvetovanje, da določijo nadaljnjo pot. Še vedno je visel Gilbertov ščit brez viteških znakov in bel na sulci, in on je še vedno tičal v šotoru sam brez novega plašča, brez viteškega pasu za meč, sploh brez slehernega daru, ki bi pričal, da se ga je spomnila kraljeva naklonjenost, kakor so splošno pričakovali. Zaradi tega so ga nekateri plemenitaši samo pozdravljali bolj resno kot prijateljsko ali prijazno, nekateri se pa sploh niso zmenili zanj ter so obračali pogled v stran; menili so, da so se zmotili in da je moral Anglež kaj posebnega zakriviti, ker ni niti njegovo junaško dejanje opralo krivde. On pa se ni zmenil za to; njegova narava ni bila dvorniška; angleški Normani so bili celo v tistih časih bolj hladnokrvni in resni kot oni iz Francoske, in na dvoru bolj mogočni v orožju, toda manj sebični drug proti drugemu.

Dunstan je prišel iz šotora, kjer je gorel ogenj, ter prinesel kosilo v dveh skledah iz medi. Gilbert je stopil v šotor, da obeduje. Hrana je bila preprosta; v eni skledi je bila juha iz zelenjave in kruh z nekoliko kosi mesa in majhnimi drobtinami sira, ki ga je nestrgal z ostrim nožem in ki je plaval vrh goste tekočine; v drugi pa kosi pečene mesa na lesenih paličicah, ki so bili na koncu še očrneli od ognja. Vsa jed je dišala po dimu; po grčih in hribih je bil namreč les še zelen. Gilbert pa je sedel ter ni rekel niti besedice

hvale ali graje; saj je na dolgem potu zelo pogosto jedel suhi kruh nemških kmetov ali opresni kruh divjih Ogrrov, zraven pa pil vodo in bil vzlic temu zadovoljen. Prav tako je ob petkih in sobotah, pred prazniki in izvečine v postu jedel samo kruh in kuhano zelenjavo, kakoršno je pač dobil; in poštenje ga je spominjalo nekdanjih dni, ki jih je bil preživel v samostanu v Sheeringu.

V njegovi naravi je namreč živel vera tistih nekdanjih časov v nekaj, kar je visoko vzvišeno nad naravne želje in strasti, ki prebiva v templju duše, do katerega se more priti samo po stopnicah bolečin; v njem je bival duh ljudi, ki so se postili in bičali svoje telo skoraj do smrti, da bi njihove duše živele neomadeževane; in v njem je bivalo tudi ono preprosto umevanje vsakega greha, da je vsak greh prav tako velik in smrten kot umor in samo manj smrten kakor nečastno krivično dejanje v posvetnem naziranju viteške časti, ki je doveljevala zasebno maščevanje kot nekako potrebo človeške narave.

Ze sama misel, da bi mogel ljubiti kraljico ali da jo je ljubil samo en trenutek, je bila v njegovih očeh desetstokrat hujša kot se mu je nekoč zdela njegova fantovska ljubezen do Beatrike, ko je menil, da ni nobene sredstva, s katerim bi odstranil zapreko sorodstva. Dasi pa izkušnjava še ni greh, je bil »in prepričan, da je bila, in je obtoževal samega sebe; bilo mu je namreč očito, da mora biti že samo trenutno vzvalovanje krvi, kakor ga je občutil tisto noč v Vézelayu in

zpet topot, nekaj zlega, ker je v hipu nevarnosti imelo tako velike posledice.

Ampak vse to so bile malenkosti, preneznatne, da bi se moral zdrav in razumen človek z njimi baviti ter bičati svoje srce zaradi njihove zločnosti. Vendar niso bile tako majhne, ako je zanemarjanje njih pomenilo večno trpljenje, ki je čakalo tistega, ki se je ozrl po ženi svojega sosedu in si jo pozelel. Med plemenitaši, ki so sprejeli križ, jih ni bilo malo, ki se jim je taka postava zdela manj stroga in pogubljene manj gotovo; in Eleanor sama je imela za svoje grehe mila imena. Anglež pa je bil starokopiten in celo opat iz Sheeringa je bil ganjen, ko je videl, da je mladenič dobesedno veroval in ravnal, kakor so v prejšnjih časih verovali ljudje, ko je ves svet trepetal pred bližnjim sodnjim dnevom, se pokorili za svoja slaba dejanja s tem, da so bosonogi romali v Jeruzalem, in za svoje odpustljive napake s tem, da so neusmiljeno bičali svoje meso.

V Gilbertovih očeh je bilo zaradi tega vse telesno trpljenje, pomanjkanje in utrujenost, ki jo je bil doživel na potu samo nekaka pokora, ki jo mora človek z veseljem prenašati, ker je bilo to v blagor njegove duše; dočim pa se je po njegovih žilah pretakala mlada kri in se je vedra svetleba mladosti iskrla v njegovih očeh, se je mrzli, asketski duh boril zoper toplo življenje z nekim ciljem, ki ga je bolj videl nego čutil.

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA!

Sveta Ida

Dne 3. novembra praznuje katoliška cerkev praznik svete grofice Ide, ki se je omožila koncem 12. stoletja s togenburškim grofom Henrikom.

Ida je bila dobra in sveta gospa, ki je žila samo za svojega moža in je Bogu vdana v tihi molitvi preživela svoje dni. Njen ljubečnik ji je pri poroki nataknil na prst dragocen prstan iz čistega arabskega zlata, v katerega je bil vdela blesketajoč se dragulj. Nekaj dne je sveta grofica zračila svojo dragoceno poročno obleko in je položila poleg nje tudi svoj poročni prstan.

Tedaj je završalo v zraku. Izpod neba se je vrgel črni krokav in že naslednji hip je odnesel prstan v kljunu in zginil v višavi. Prestrašena grofica je žalostna strmela za njim, a si vedela pomagati.

Nekaj dni nato je prispel v bližnji gozd mlad lovec. Ko je hitel mimo vitke jelke sredi gošta, je začul v vrhu divje vresčanje in hrskanje. Splezal je na drevo, kjer je našel krokavovo gnezdo in v gnezdu dragoceni grofični prstan. Lovec ni prstana poznal in si ga je hotel nataknil na prst ter ga odslej očitno nosil. Ko so videli prstan grajski uslužbenci, so ga vsi spoznali, a nihče ni lovecu tega omenil. Ker ga je mladenič očitno nosil, so bili vsi prepričani, da ga ni grofici ukazal, temveč da mu ga je plenkinja sama darovala, čeprav so se pred kratkim vsi verovali v njeno sveto življenje.

Naposled je novico o dragocenem prstanu zvedel tudi grof sam. Poklical je loveca k sebi in mu ukazal, naj mu prstan pokaže. Mladenič je nič hudega sluteč z veseljem pognil prstan z roke. Grof je prebledel. Nič ni izpraševal, temveč je takoj ukazal, da ubogega mladeniča privezali na rep divje konju, ki so ga zapodili s hriba, da je nečuten žalostno končal razbit in razmesarjen na kamenju.

Polem je razdivjani grof hitel k svoji nezolčni ženi, jo zgrabil čez pas in jo vrgel skozi okno svojega gradu v prepad.

Grofica je zdrknila v brezen, a Bog ji je varnil življenje in ni se ubila. Ostala je sama in zapuščena, napotila se je globoko v tiho dolino, kjer je pričela življenje svete puščavice, preživljajoča se s samimi koreninami in kromom.

Tako je živila sveta puščavica več let. Tedaj je začel v njeno samotno neki graščinski lovec in našel grofico ter jo tudi spoznal. Ni mogel verjeti, da je pred njim njegova vidna gospa vsa skromna in siromašna kakor neka beračica. Ogovoril jo je in vse mu je povedal. Prosil jo je, naj se vrne v grad, a zavrnila ga je.

Lovec je hitel klicat svojega gospodarja. Razložil mu je, kakšen čudež se je zgodil, češ, da grofica še vedno živi in da je postala sveta puščavica.

Grofa je silno pekla vest. Nikoli ni imel ljubeckoj, kajti kasneje je spoznal, da je ravnal prehitro, a bilo je prepozno.

Ko je zdaj čul, da je njegova ljubljena žena še vedno živa, ni mogel verjeti. Hitel je v gozd v samotno dolinico, kjer je res našel grofico vso zapuščeno in siromašno. Prosil jo je, naj mu odpusti, pa ga je smeje zavrnila, češ, da je to samo božja volja, kajti ko jo je vrgel mož, jo je sprejel Bog s svojo milostjo in ji pokazal, kako menljivo je vse posvetno. Grof je ves skeesan sezidal svoji ženi po-

DOBRO ČTIVO

k Mohorjeva družba je v svoji knjižnici izdala kot 66. knjigo Franceta Steleta **Cerkveno slikarstvo**. V zanimivi, strokovno popolni in ob enem poljudni knjigi nam pisatelj razlaga temeljne pojme in načela cerkvenega slikarstva, zgodovino cerkv. slikarstva in ideal sodobnega cerkv. slikarstva. Cena broširane knjige je za ude Mar. dr. 21 Din, za nunde 28 Din, vezana knjiga stane 30 Din oziroma 40 Din. Priporočamo!

k Parni kotel, spisal inž. Gvidon Gulič, ima 100 strani besedila in 52 slik, ki ponazorijo posamezne dele kotla. Založila je knjigo Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in stane vezana Din 90. Knjižica je namenjena predvsem kurjačem, delovodjem, posestnikom parnih kotlov, službi bo tudi izborna literatura, ki bo šele imela opravka s parnimi kotli. Knjiga obsega vse, kar mora vedeti oni, ki ima opravka s parnimi kotli.

Druga važna knjiga za strojnike, obratovodje je **Parni stroj in parna turbina**, spisal inž. Gvidon Gulič, 122 strani, cena vezani knjigi je Din 80, založila istotako Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjiga obravnava s praktičnega stališča tvari, katero mora obvladati vsak strojnik, da lahko položi obvezni izpit, ki ga je po zakonu dolžan prestati. Knjiga ima 165 slik.

NAZNANILA

n Za praznik Marije Pomočnice, ki se bo na Rakovniku slovesno obhajal 20. in 21. junija, namravajo salezijanci naročiti posebne vlake, s katerimi se bo moglo pripeljati v Ljubljano in nazaj domov za polovično ali skoro tretinsko ceno. Vlaki bi vozili v Ljubljano (dolenjski kolodvor) na binkoštno nedeljo popoldne, nazaj pa na binkoštni ponedeljek zvečer. Cena znaša na obe strani od postaje Videm-Krško 34 Din, Metlika 40 Din, Boh. Bistrica 31 Din. Ista cena velja tudi za vse vmeane postaje do Ljubljane. Prijavite se nemudoma na Salezijanski ekonomat, Rakovnik (Ljubljana).

n Prežganje. Dne 13. maja prirede na Prežganjem igralci prosvetnega društva iz Sočnega gošta sv. maši v cerkveni dvorani veseligr. »Dve nevesti«. Igra je polna veselih prizorov, zato jo vsem toplo priporočamo. Vstopnina: sedež 3 Din, stojšče 2 Din.

— Birmanski botri! Priporočamo Vam nakup ur in zlatnine edino pri našem urarju. — Matija Vahter prej Blažon. Novo mesto. Cena ur od 56 Din dalje.

sešno hišico, kjer se je lahko nemoteno pogovarjala s svojim Bogom. Pošiljal ji je hrano s svoje mize, a vse je razdala ubogim in je živela kakor prej.

Blizu gradu je stal star samostan, kamor je Ida večkrat zahajala molit. Ker je bila zelo pobožna, je čisto vsajala že zgodaj ponoči in hitela v samostan, kjer so pobožni bratje benediktinci prepevali svete psalme in bilje ter opravljali polnočno službo božjo.

Kmalu so pričeli ljudje šepetati, da se godi ponoči čudo. Ko vstane grofica in hiti proti samostanu, zasije pred njo jelen z dvanaštinimi gorečimi rogovi, ki svetijo pobožni gospe skozi goščavo in temo do samostana. Ko pride do cerkve, jelen izgine, a ko se grofica vrača v jutranji megli, zasije spet jelen tik pred njo in jo spremlja do doma.

Grof Henrik, ki je svojo ženo po nedolžnem pahnul v prepad, je bil sam prepričan, da odslej nima nobene pravice več do njenega življenja. Ni je silil, naj ostane pri njem, temveč ji je še sam svetloval, naj odide v samostan, če jo veseli. Bil je srečen, da je bila rešena in da ga ni težil težki greh umora njegove svete žene. Odslej jo je samo ljubil kakor nekaj vzvišenege in lepega.

Grofica je res šla v bližnji ženski samostan, kjer je še nekaj let pobožno živela in je potem mirno v Bogu zaspala.

Priredil Razkožnik.

Din 48— nikel anker remontoar, Din 58— ista lepo gravirana, Din 138— tula posrebrsena, Din 138— zapestna, Din 60— navadna budilka, Din 55—, 138—, navadna stenska ura s kukavico, Din 235—.

Novost: Ure brez kazalecev.

Din 78— žepna in Din 124— zapestna.

TRGOVSKI DOM
Sternbecki
VARNOSTA - PREČLA - TI - OBLEK
Celje št. 19

Zahtevajte brezplačni cenik z več tisoč slikami. — Kar ne odgovarja, se zamenja ali se vrne denar.

RADIO

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Poročila — 13.00 Čas, plošče — Četrtek, 10. maja: 8.15 Poročila — 8.30 Telovadba — 9.00 Orgelski koncert — 9.30 Versko predavanje — 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11.00 Slovenske nar. s spremljevanjem Radio orkestra — 12.00 Čas, plošče — 18.00 O napravah za preprečenje trčenja vlakov — 16.30 Radio orkester — vmes plošče in harmonika solo — 19.30 Prenos opere »Dalibor« iz Prage — 22.30 Čas, poročila, reproducirana glasba — Petek, 11. maja: 11.00 Soliska ura — 18.00 Radio orkester — 18.30 Izleti za nedeljo — 19.00 Francoščina — 19.30 Milčinski, prijatelj velikih in malih otrok — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.00 Čas, poročila, lahka glasba — Sobota, 12. maja: 18.00 Doberdob slovenskih fantov grob (plošče) — 18.30 Predavanje o Judenburgu 1918 — 19.00 Volaričeva ura — 19.30 Zunanji politični pregled — 20.00 Prenos iz Prage: Proslava 50-letnice Smetanove smrti — V odmoru: Čas in poročila — Nedelja, 13. maja: 8.15 Poročila — 8.30 Telovadba — 9.00 Versko predavanje — 9.15 Prenos cerkvene glasbe — 9.45 Plošče — 10.00 Kulturno gibanje našega delavstva — 10.30 Vokalni solistični koncert — 11.15 Slovenska glasba, radio orkester — 12.00 Čas, odlomki Smetanove opere »Prodana nevesta« — 16.00 O govedoreji — 16.30 Ljudska igra: Reka — 17.30 Judenburg II. — 20.00 Koncert pevskega društva »Tabor« — 20.45 Radio orkester — 22.00 Čas, poročila — 22.20 Reproducirana plesna glasba — Ponedeljek, 14. maja: 18.00 Gospodinjska ura — 18.30 Rudniške katastrofe — 19.00 Radio orkester — 19.30 Zdravniška ura — 20.00 Prenos iz Zagreba — Torek, 15. maja: 11.00 Soliska ura — 18.00 Otroški kotiček — 18.30 O cvetkah in škratih nam plošče pojo — 19.30 Naša ameriška emigracija — 20.00 Glasbeno predavanje — 20.30 Češka glasba — 22.10 Čas, poročila — 22.30 Angleške plošče — Sreda, 16. maja: 18.00 Radio kvintet — 18.30 O verstvih — 19.00 Radio orkester — 19.30 Hrvatska književnost — 20.00 Klavirski koncert — 21.20 Fantje na vasi — 22.00 Čas, poročila — 22.30 Koračnice in polke na ploščah.

Mali oglashnik

Vaša drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in naroba.

Kmečko hišico

na Dolenjskem vzajem v najem. Pisemne ponudbe na upravo lista pod »Dolenjsko« št. 5239.

Vse čebelarke potrebtine

Vam nudim najceneje Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev, v Ljubljani, Gospodarska c. 1. Kupujem čisti vosk, staro železo in druge kovine.

Klapi

za kmečka dela sprejemem takoj. Naslov v upravi lista pod št. 4978.

Proda se

nova hiša, oddaljena 10 minut od Blejskega jezera, pripravna za vsako obrt, z lepim stanovanjem. Pojasnila se dobe na Selu pri Bledu št. 14.

Moji čevlji

so samo dobri ter ne izdelujem manjvrednih vrst. Jernej Jeraj, Zapore 10, Smednik.

Mizarstvega vajenca

sprejemam takoj. Ivan Rojc, Zg. Šiška št. 93, Ljubljana VII.

Zelo poceni

se oblečete pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Več sto satov

za A. Z. panje prodam, po 5° Din za kos Satje je mlado in lepo izdelano. — J. Suhadolo, Brezje št. 50, Dobrova pri Ljubljani.

Ohle.

V nedeljo, dne 13. maja 1934, popoldne ob 3. uri se bo oddalo na Dobrem polju pri Mariji Pomagaj, posestevstvo s hišo gospodar. poslopiji, ter za 60 mernikov zemlje, nadalje njiva za 7 mernikov in travnik za 25 voz sena potom javne dražbe za 3 leta v zakup in prodalo: 1 kobilica, 1 vol, 2 kravi, jedna stelitelet, 1 junica, 2 voliča in 3 prašiči.

Nova 2-stanov. hiša

davka prosta, mesečni donos 450 Din, na prodaj za ceno 48.000 Din. Hipoteka 26.000 Din. Mestne hranilnice ljubljanske. Brdo 73 Viš pri Ljubljani.

Posestvo

z vsem gošpodar. poslopijem, kjer se lahko redi 10 glav živine, 10 mernikov posevke, 2 gozdova, 3 sadni vrlovi, takoj prodam. — Cena po dogovoru. — Naslov Jože Lazar, Podlipočica 10, p. Medija izlake.

Koso za Din 15.—

»Blisk« kosirje in naj-novejše brozklepalnike dobiti pri znani tvrdki Fr. Stupica, železnina, poljedelski stroji in čebelarke potrebtine, Ljubljana, Gospodarska cesta 1.

Učenca

z deželo. po-ben Anton Podboj, ključavničar, Žužemberk, Dolenjako

Klapi

za kmečka dela sprejemam takoj. Naslov v upravi lista pod št. 5238.

Trtne škropilnice

vseh sistemov, garantirane do 15 let, dobiti najceneje pri Begomir Zgajnar, kleparstvo, Mirna na Dolenjskem.

Benčin-motor

Se malo rabljen benčin-motor 6 Hp. in mlaticnica naprodaj. Poizve se v uprav. »Domoljubac« pod št. 5097.

Gnojnične sesalke

po 500 do 1000 Din dobiti pri Kvas Franjo. Domžale. Ceniki brezplačno.

Razpisana je služba

cerkvenika in organista v Tomišlju. Prošnje pisмено ali osebnó na Zupni urad Tomišelj.

Kupimo

mało ročno protipožarao brizgalnico. Ponudbe z navedbo cene na: Sola Krvavapoč, Rob. Dolenjako.

Klapi

ki je vaju vseh poljskih del in ima dobra spricovna, se sprejme. Zg. Šiška št. 29.

Čevljarstvega vajenca

rabim. Vsa oskrba pri meni. Naslov v upravi 5236.

Valenko,

16—19 let star, sprejme treovina meš. blaga. — Prednost imajo kmečka in očena dekleta. Ponudbe na upravo lista pod št. 2000/5237.

Kmetstva dekla

starejša, popolnoma vešča v molži, svinjereji in vseh kmetških delih, dobi stalno zaposlitev. Ponudbe se pošlato na upravo lista pod »Poštena« 4941.

Pastirja

sprejemam 13 do 15 let staro, B. Brzovica 28, p. Vrhnika.

Z ljubljanskega trga

Ljubljana, 6. maja 1934

Zivinske cene: Voli I. vrste 4.25—4.75, II. vrste 3.25—4 Din, III. vrste 2.25—2.75 Din; — telice I. vrste 4.25—4.75 Din, II. vrste 3.25—3.75, III. vrste 2.25—2.75 Din; krave I. vrste 3.25—3.75, II. vrste 2.25—2.75, III. vrste 1.75—2 Din; teleta I. vrste 6.50, II. vrste 5.50 Din; prašiči: domači 8—9 Din, sremški 9—10 Din, pršutarji 7—8 Din.

Mesne cene: Goveje meso I. vrste prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—11 Din; II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 8—9 Din; III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste prednji del 12 Din, zadnji del 14—16 Din; II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; svinjina sremška sveža 10—16 Din, domača sveža 11—18, svinjina prekajena 16—22, svinjska mast 18 Din; slanina domača 15—16, hrvaška slanina 16—17 Din. Konjsko meso 4—6 Din, ovčje pa 6—10 Din. Surove kože: volovske in kravje po 9, bikove po 6 Din, telečje po 12 Din, surove svinjske kože: hrvaške po 3, domače po 6 Din.

Zitne cene: pšenica 150—160, ječmen 130—150, rž 120—130, oves 110—130, koruza 125—135, li. žol 260—325 Din za 100 kg.

Mleški izdelki: pšenična moka 225—265, koruzna moka 175 Din. Na borzi velja backa pšenična moka nularica 230—235 Din, banatska pšenična moka nularica 237.50—240 Din vse za 100 kg in za vagonске tarče.

Krmila: seno 40—55 Din, slama 40—50, lucerna 75 Din.

Zasluzek zadovoljnost, nudimo vsakomur povsod. Navodila (pošljite 2 Din znamko) daje: »Varstvo«, Ljubljana, Tyrševa cesta 17/b.

Uradnik Simovič se je naselil v novo stanovanje, a že po par dneh je stopil pred gospodarja rekoč: »V stanovanju grozne vleče, kamorkoli sedem povsod mi preprih mrši lase. Kaj mislite ukreniti?«

Gospodar je zmignil z rameni ter dejal brezbržno: »Nič. Toda, mislim da bo še najceneje, ako se pustite ostriči, potem vam preprih ne bo več mešal las.«

Bolni na
REUMI
PROTINU
BOLECINAH V
KRIŽU
NA POOPNENJU
ŽIL IN
ODEBELITVI

pišite takoj na
nižje nave-
deni naslov.

—
Brez-
plačno
pošljem
vsakomur

poučno razpravo
Zbiralno mesto za pošto:
ERNST PASTERNAK
Berlin, SO
Michaelkirchplatz 13. Abt. H. 284.

Manufakturo

po nizki ceni in v veliki izbiri Vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo

(v hiši Gospodarske zveze)

Prodaja tudi na

hranilne knjižice

članic. Zadrúžne zveze Ljubljana

Ranitve, rane, hraste

»FITONIN« preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve, obvaruje rano pred usmrtenjem ter dobro in naglo cel. Razni uradni preizkusi potrjujejo, da se more »Fitonin« uporabljati z vsa zmagovitostjo pri

vseh ranitvah, poškodbah, opeklinah, hrostitvah, lišajih, turčih, trnih prisaditih, ranah od izžanja, zastaralih ranah na nogah, ekzema, liznih ranah odprtih ozeblinah in odprtih hemeroidih.

Steklenica Din 20.— v lekarnah. — Po poštnem povzetju 2 stekl. Din 50.—

Poučno knjižico št. 17 pošljite brezplačno »Fitonin« dr. z. o. z., Zagreb I-78.

Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Domača pijata - jabolčnica! Zdravo, dobro, okusno za piti, katere prekrša vsako naravno jabolčnico. Si napravite iz našega poznane »jablamosnosti«. Ki stane z navodilom za 150 litr. Din 60.— Za uspeh se jamči. Naročila sorojema začasno podružnica »Slovenca« Maribor, pod »jablamosnost«. Potniki se sprejmejo.

Za pomlad in binkošti

Vam nudim v veliki izbiri izgotovljene moške in deške obleke in perilo lastnega izdelka tovarne »Triglav«. Velika izbira kamgarna, suknja in hlačevine iz angleških, čeških in domačih tovarn. Kravate, klobuki in čepice vedno v zalogi. Obleke in perilo se izdeluje po meri, najnovejšem kroju in najnižjih konkurenčnih cenah.

za obilen obisk se priporoča

JOSIP OLUP - Ljubljana

Stari trg 2, Pod Trančo 1 in Kolodvorska ulica 8

Sadjarji!

Skraini čas je, da škropite proti raznim škodljivcem z bakterio-apeno brozgo in URANIA ZELENILOM! dobiti pri »Kmetški družbi« Ljubljana, Maribor, Celje. Samoprodaja za Jugoslavijo: Petar J. Mlovič, kr. dvorni dobavitelj, Maribor.

Med. Univ.

dr. Ivo Bajžeti

specialist za kožne bolezni
zdravi krčne žile, zlato žilo in rane na nogah (fus)
sprejema od 10—12 in 4—6

Dalmatinova ulica 3/I, Ljubljana